

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:19, leidžiasi 7:21.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVII

Price Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Rugsėjo-September 4 d., 1970 m.

Kaina 10c

209

ŠIANDIEN ČILĖS PREZIDENTO RINKIMAI

AMERIKOS ŽVALGYBA PATVIRTINO, KAD EGIPTRAS STATO RAKETŲ LIZDUS

WASHINGTONAS. — Amerikos vyriausybė, Izraelio spaudžiamą, pasiuntė notas Egiptui ir Sovietų Sąjungai, reikalaudama, kad būtų laikomasi karo paliaubų, kurias pasiūlė Amerika ir dabar jaučia pareigą žiūrėti, kad jų būtų laikomasi. Izraelis davęs Amerikai dvi savaites sutvarkyti šį reikalą, kitaip Izraelis pats imsis priemonių garantuoti savo saugumą. Izraelis nepradės rimtų derybų per Jungtinių Tautų tarpininką Jarringą, kol nebus garantuota, kad Egiptas neišnaudoja karo paliaubų stiprinti savo pozicijoms prie Suez. Izraelio užsienio reikalų ministras Ebanas pats atvyks rugsėjo 15 d. į New Yorką.

Amerikos šaltiniai jau patvirtino, kad Izraelis skundėsi su pagrindu. Amerikos žvalgybos satelitai ir U-2 lėktuvai savo fotografijomis patvirtino, kad Egiptas po rugpjūčio 7 dienos, kada paliaubos prasidėjo, pastatė prie Suez kanalo 15 naujų priešlėktuvinių baterijų, po šešias SAM raketas kiekvienoje. Tos baterijos įrengtos per dvi naktis tuoj po rugpjūčio 7 d.

Dar 15 baterijų egiptiečiai įsirengė tarp rugpjūčio 15 ir 27 d. Prieš pat paliaubų pradžią egiptiečiai susejo įrengti 10 iki 16 baterijų. Neabejojama, kad tuo se darbuose Egiptui padėjo sovietų technikai. Buvo pastatyta daug naujų bunkerų. Fotografijose matoma tiek daug bėgių ant dykumos smėlio, kad kartais ir žvalgybos ekspertams esą sunku pasakyti, kur yra kareivių apkasos, o kur — raketų lizdas. Dar praėjusį ketvirtadienį fotografijos parodė naujų lizdų statybos žymes.

Amerikos vyriausybė per Baltųjų Rūmų spaudos sekretorių paskelbė savo rimtą susirūpinimą paliaubų sąlygų laužymu. Stebėtojai nurodo, kad Egiptas tik dėl to ir sutiko su karo paliaubomis, kurių nepriėmė visa eilė kitų arabų valstybių, kad galėtų sustiprinti savo pozicijas prie kanalo. Egiptas pasitiekė, jog Amerika sugebės sulaukyti Izraelį nuo jų pozicijų puolimo, nežiūrint aiškių įrodymų, kad Egiptas paliaubas lauzo. Izraelio vyriausybės pyktui numalšinti Amerika pažadėjusi Izraeliui daugiau lėktuvų ir kitų ginklų.

Jordanas atmetė Irako ultimatumą, kuris reikalavo neskriausti palestiniečių. Irakas sako, kad jis nesugebės suvaldyti palestiniečių, esančių Irako kariuomenėje, jei jie eis ginti savo brolių. Irako jėgos esą apie 1,000 Palestinos pabėgėlių.

N. Zelandija vilioja amerikiečius

AUCKLANDAS. — Naujosios Zelandijos vyriausybė paskelbė, kad ji padės amerikiečiams, norintiems emigruoti į Zelandiją. Valdžia pamokės 75% kelionės išlaidų. Seniau tokios lengvatos buvo taikomos Britanijos ir Olandijos imigrantams, dabar jos bus duodamos belgams, vokiečiams, prancūzams, italams, šveicarams ir amerikiečiams.

Naujas imigrantas turi turėti specialybę, reikalingą ir naują N. Zelandijai. Viengungis turi sumokėti 21 dolerį ir šeima — 42 dol. Pernai iš Amerikos į Zelandiją gyventi persikėlė 1,716 asmenų. Nors algos Zelandijoje mažesnės, tačiau Zelandijoje yra ramu, švaru, mažai įtempimų. Tas suvilioja daug Amerikos didmiečių gyventojų.

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Amerikos karinės jėgos Vietnamo perdavė vietnamiečiams vieną helikopterį kuopą su 31 UH-1 helikopteriu. Kiek vėliau bus perduoti dar 21. Pietų Vietnamo karo laivynas perėmė iš amerikiečių ir 1,200 mylių jūros pakrančių patruliavimo pareigas. Abu šie perdavimai įeina į karo "vietnamizavimo" programą.

MASKVA. — Nors Fordo bendrovė nesutiko pastatyti sovietams sunkvežimio fabriko, darbai numatytoje vietoje prie Kama upės jau pradėti. Sovietai dabar vilioja vokiečių bendrovę Daimler-Benz ir Renault, prancūzų firmą, kad jos įrengtų sovietų įmonę.

NEW DELHI. — Indijos premjerė vėl pradėjo daug triukšmo sukėlusį projektą. Ji nori nutraukti mokesčių pensijų buvusiems Indijos macharadžoms ir princams, kurie iš valdžios gauna už nusavintas nuosavybes virš 6 milijonų per metus. Indija prieš nepriklausomybę susidėjo iš 550 mažų valstybių.

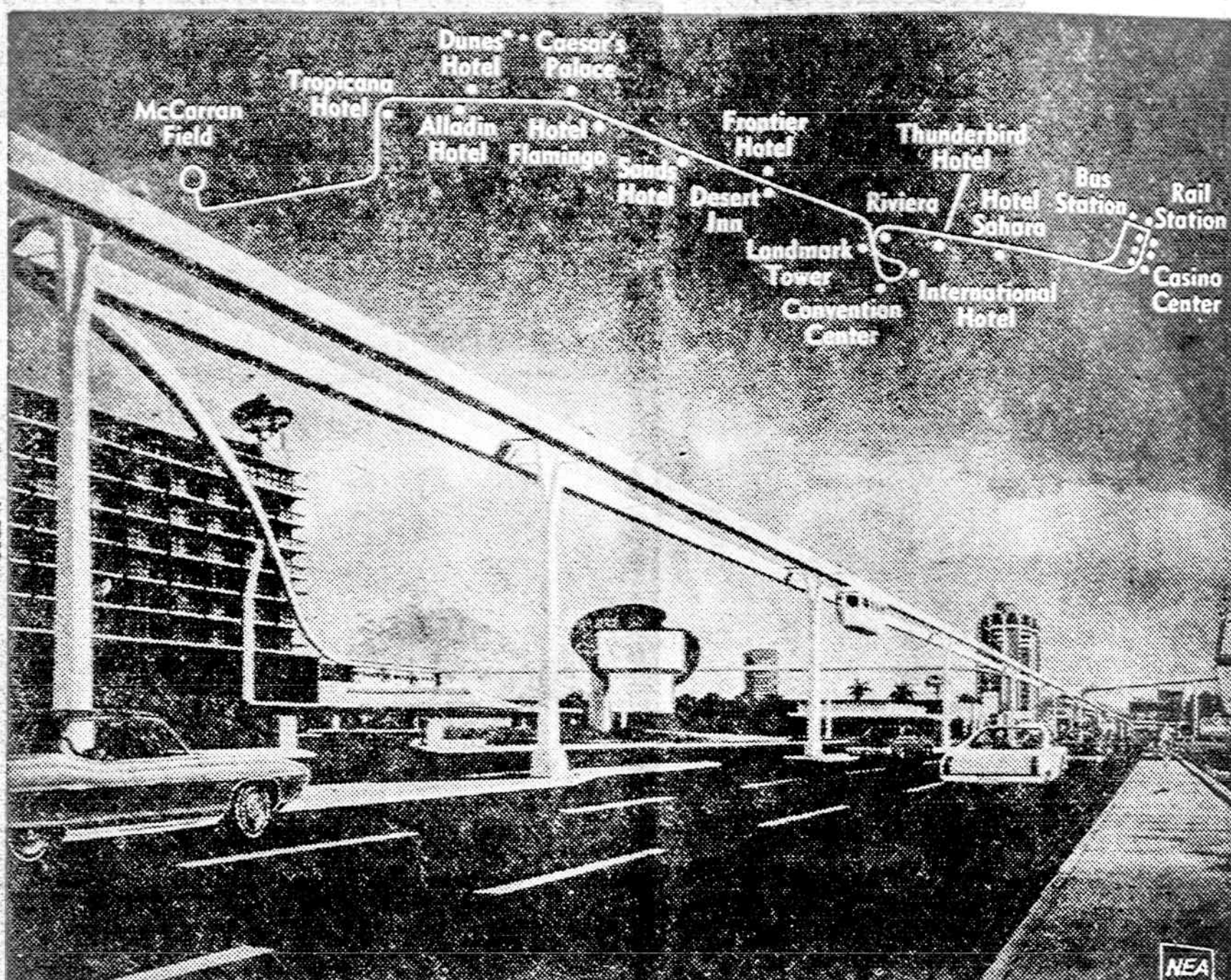
Bomba prie JAV ambasados Atėnuose

ATENAI. — Prie Amerikos ambasados Atėnuose, Graikijoje, sprogo galinga bomba, užmušdama du asmenis, sužalodama tris automobilius, išmušdama langus ambasadoje ir kituose pastatuose.

Abu užmuštieji: Maria Angeloni ir George Tsakouris sėdėjo automobilyje, kuris visai buvo sumakintas. Graikų policija spėja, kad abu nukentę ir buvo sprogimo kaltininkai. Jie atsigaubę bomba, kuri sprogo si per anksti. Italė ir Kipro salos graikas atvyko į Atenas prieš mėnesį. Jų viešbutyje policija rado du lėktuvo biuletenus, rodančius, kad jie turėjo išskristi tą pačią sprogimo dieną į Italiją. Nuo sausio mėnesio tai jau antras pasikėsinimas prieš Amerikos ambasadą Atėnuose.

Ieško sprogimo kaltininkų

WASHINGTONAS. — FBI jau išaiškino keturis jaunus, baltus vyrus, kurie įtariami padėję bombą prie Wisconsinio Universiteto matematikos pastato. Sprogime žuvo jaunas, doktoratą ruošias, studentas ir keturi asmenys buvo sužeisti. Trys įtariami yra buvę studentai, ketvirtas — buvęs studentų laikraščio redaktorius. Jų amžius: 22, 18, 18 ir 22 metų. Jie visi būvę Kubos revoliucijos gerbėjai.

Las Vegas planuojamas elektrinis kabantis geležinkelis, kurio vienu bėgiu lakstys tylūs ir švarūs autobusai, iš aerodromo, kaip matome viršiję esančiame plane, eityrį per visus garsiuosius Las Vegas viešbučius ir lošimų namus.

MAŽIAU BUS KELIONIŲ Į MENULĮ

Taupymas palietė ir vokiečius inžinierius

WASHINGTONAS. — Nacionalinė aeronautikos ir erdvės administracija (NASA) paskelbė, kad taupymo sumetimais bus atšauktos dar dvi kelionės į menulį. Po nelaimės pavykusios Apollo 13 kelionės dabar tebus keturi nauji bandymai nusileisti mėnulyje. Vietoje 10 kelionių, kurios buvo planuojamos, tebus šešios. Be to, aeronautikos agentūra žada atleisti iš darbo apie 700 tarnautojų ir 3,000 darbininkų. Civiliniuose erdvės projektuose ateinančių metų viduryje dirbs apie 142,000 žmonių, kas yra tik pusė to, kas buvo prieš trejus metus.

Apollo programa iki šiol kainavo Amerikai apie 25 milijardus dolerių. Amerikiečiai laimėjo lenktynes su rusais į menulį ir daug naujo sužinojo apie mėnulio amžių ir sudėtį. Dabartiniai programos apskaičiavimai smarkiai sumažins planuotus mokslinius tyrimus. Taupymas buvo priverstas kai kongresas nepatvirtino agentūros prašytų lėšų ir skyrė apie 500 milijonų dolerių mažiau.

NASA taupymas palietė ir garsiąją "vokiečių komandą", kuri atvyko į Ameriką prieš 25 metus. Vadovaujami dr. Werner von Braun, vokiečių inžinieriai ir technikai, dirbdami kartu Huntsville, Alabamos, Marshall Space Flight Centre daug prisidėjo prie pirmųjų erdvės skridimų ir pastatė Saturno 5 raketą. Apie tužinas tu vokiečių dabar gavo pranešimus, kad jie yra atleidžiami arba perkeltami į kitus darbus.

Iš originalios Paenemuendes grupės, kuri statė nacių Vokietijai V-1 ir V-2 raketas, į Ameriką atvyko prieš 25 metus 118 inžinierių ir kitų specialistų. Po dabartinių atleidimų jų skaičius sumažės iki 38. Kiti: 17 jau išėjo pensijon, 11 mirė, 16 sugrįžo į Vakarių Vokietiją ir 29 susirado darbo kitose aviacijos įmonėse.

Atleidžiami vokiečiai skaudžiai pergyvena savo atleidimą, nes dauguma jų yra vyresnio amžiaus ir jiems sunku bus pradėti naują karjerą. Aviacijos pramonė Amerikoje pergyvena krizę, daug atsirado bedarbių, užsakymai sumažėjo. Todėl dauguma atleidžiamųjų ketina išeiti į pensijon. Vokietijon sugrįžti žada tik keli, nes Amerikoje iš-

Automobilių unija kalba apie streiką

DETROITAS. — Amerikos automobilių bendrovės savo pasiūlyme darbininkų unijai pažadėjo algas pakelti 7,5%. Pirmais sušalimais algos pakiltų tarp 26 centų iki 48 c. per valandą, o per antrus ir trečius metus — tarp 8 ir 21 c.

Bendrovės sutiko mokėti pensijas po 30 metų tarnybos po 500 dol. per mėnesį, darbininkui sulaukus 60 metų. Siūlomi ir kitų privilegijų pakėlimai, tačiau unija tuos pasiūlymus atmetė ir kalba apie streiką, kuris turėtų prasidėti rugsėjo 14 d. vidurnaktį.

Unijos vadai jau pareiškė, kad prieš Fordo bendrovę streiko nebus, nes ji jau gamina mažus "Pinto" automobilius, kurie skirti konkuruoti su mažais užsienio: Vokietijos ir Japonijos automobiliais. Streikas greičiausia būtų arba prieš General Motors arba — prieš ją ir Chryslerį. Tuo atveju darbą sustabdytų apie pusė milijono darbininkų.

Unija reikalauja ne tik didesnių algos pakėlimų, bet nori gauti automatinius pakėlimus, kylant pragyvenimo kainoms. Unijos vadai sako, kad dabar bendrovių pasiūlyti pakėlimai vos

padengs per praėjusius trejus metus pakilusias kainas. Automobilių darbininkų unija turi specialų streiko fondą, kuriame yra 120 milijonų dolerių. Darbininkai iš to fondo gautų per savaitę tarp 25 ir 35 dolerių. Fondas išlaikytų streiką nuo 6 iki 8 savaičių.

Lietuvaitė — jurginų karalaitė. Žikagietė Mary Lou Pudge, 7043 So. Maplewood, sekmadienį, rugsėjo 6 d. 2 val. bus karūnuojama jurginų parodos karalaitė. Jurginų paroda vyksite Ford City šeštadienį ir sekmadienį.

TRYŠ APYLYGIŲ JĖGŲ KANDIDATAI SIEKIA ČILĖS PREZIDENTO VIETOS

SANTIAGO. — Čilėje šiandien įvyksta prezidento rinkimai, kuriuose kandiduoja trys, gan lygių jėgų ir populiarumo kandidatai. Iš visų Pietų Amerikos valstybių Čilė buvo demokratiškiausia. Ji gali būti pirmą, išrinkusi komunistų prezidentą laisvuose, demokratinuose rinkimuose. Kad toks pavojus yra, sutinka visi stebėtojai. Čiliečiai yra, atsargumo dėlei, padėję nemažas sumas pinigų į užsienio bankus. Lėktuvuose šiomis dienomis užsakyta daug vietų skristi į užsienį. Rinkimų kampanija buvo kieta, sukėlė daug neramumų, kuriuose žuvo 5 asmenys ir virš 100 buvo sužeistų. Policija ir kariuomenė saugo rinkimų būstines.

Amerikos Legionas baigė konvenciją

PORTLAND. — Oregono pasienio Amerikos Legiono metinė konvencija, kurioje svarbiausią kalbą pasakė viceprezidentas Agnew. Savo kalboje jis pabrėžė reikalą baigti Amerikoje anarhistinius išsišokimus. "Jei tektų pasirinkti tarp policininko lazdos ir anarhisto bombos, Amerikos žmonės pasirinktų lazda, tačiau tikroji taika nei na nei su vienu nei su kitu. Tai yra priklausoma nuo abipusės pagarbos, abipusės pakantos, kuri yra civilizacijos visuomenės pagrindas", kalbėjo Agnew.

Legionieriai savo nutarimuose reikalavo, kad Kongresas suvaržytų Aukščiausiojo Teismo autoritetą, nes Aukščiausias Teismas savo praėjusius nutarimais susilpninęs Amerikos Vadaus Saugumo įstatymus. Kitoje rezoliucijoje legiono nariai pagyrė FBI direktorių Hooverį ir jo Naujosios Kairės darbų sekimą. Buvo pasmerkta SDS (Students for a Democratic Society) veikla, kuri esanti anarhistinė, nihilistinė ir priešiška laisvos vyriausybės principams ir vertybėms. Rekomenduojama visuose universitetuose uždaryti SDS skyrius, studentai dalyvaujant demonstracijose, raginami šalinti iš universitetų, o nestudentai — bausti už dalyvavimą studentų veikloje.

Nuo vėžio mirė žinomas Amerikos futbolo treneris Vince Lombardi, 57 metų.

padengs per praėjusius trejus metus pakilusias kainas.

Automobilių darbininkų unija turi specialų streiko fondą, kuriame yra 120 milijonų dolerių. Darbininkai iš to fondo gautų per savaitę tarp 25 ir 35 dolerių. Fondas išlaikytų streiką nuo 6 iki 8 savaičių.

Jei nė vienas kandidatų nelaimės prezidentūros reikalavimą dauguma, spalio mėnesį 24 d. Čilės parlamentas turės išrinkti prezidentą iš 2 kandidatų, daugiausia gavusių balsų. Bijoma, kad laimėjus kairiųjų kandidatui, gali valdžią jėga pagrobti Čilės karininkai, kaip jau yra atsitikę kituose Pietų Amerikos kraštuose.

PNOMPENHAS. — Kambojijoje komunistai toliau tebe- laiko Srang miestą, esantį vos 26 mylios nuo sostinės. Kambojijos karinės jėgos esančios vos 700 jardų nuo miesto pakraščių ir apsaudo artilerija komunistų pozicijas.

Dabartinė Čilės vyriausybė savo nervingumą parodė uždrausdama įvažiuoti amerikiečių žurnalistui, NY Times reporteriui Malcolm Browne.

Iki šiol Čilę valdė pažangi krikščionių demokratų partija PDC, kurios vadas, Čilės prezidentas Eduardo Frei Montalva, nebegalį pagal konstituciją daugiau kandiduoti. Jo vieton kandidatuoja Radomiro Tomić, buvęs senatorius, buvęs ambasadorius Amerikoje. Krikščionys demokratai Čilėje pravedė daug reformų ir buvo laikomi viena pažangiausių vyriausybių ne tik Pietų Amerikoje, bet ir visame pasaulyje krikščionių demokratų tarpe. Čilės dešinieji laikė krikščionis demokratų kairiaisiais. Ši partija Čilės parlamente turi didelę persvarą.

Per savo valdymą laikotarpi PDC centralizavo valdžią, įvedė centrinį planavimą, nacionalizavo vario pramonę, nusavino dvarininkų "latifundijas", atiduodamas žemę 150,000 bežemių išdalindama apie 10 milijonų akru. Pastatyta plati žemės drėkinimo ir šulinių sistema. Šiandien mokyklose mokosi 46% daugiau vaikų, negu 1964 metais, kada valdžią perėmė PDC. Pastatyta 3,000 naujų mokyklų, sumažėjo beraščių nuosimtis, pastatyta daug naujos pramonės.

Nežiūrint tų laimėjimų, čiliečiai nori greitesnių reformų. Daug kas dejuoja dėl didelių mokesčių, dėl didėjančio biurokratų skaičiaus. Dešiniųjų ir kairiųjų nepasitenkinimas išstatė kandidatą Jorge Alessandri, savo pažiūromis primenantį amerikietį senatorių Goldwaterį. Jis buvęs finansų ministras, viengungis ir stambus biznierių. Visi Čilės dešinieji jį remia. Kairiame sparne pavojingas kandidatas yra Salvador Allende. Jis neslepia savo susižavėjimo Kubos revoliucija. Ji remia marksistai, socialistai ir komunistai. Jo kampanijoje buvo nemažai pasisakymų prieš Amerikos ir kitų užsienio valstybių kapitalą Čilėje. Jis reikalauja griežtesnių ir greitesnių reformų.

Jei nė vienas kandidatų nelaimės prezidentūros reikalavimą dauguma, spalio mėnesį 24 d. Čilės parlamentas turės išrinkti prezidentą iš 2 kandidatų, daugiausia gavusių balsų. Bijoma, kad laimėjus kairiųjų kandidatui, gali valdžią jėga pagrobti Čilės karininkai, kaip jau yra atsitikę kituose Pietų Amerikos kraštuose.

PNOMPENHAS. — Kambojijoje komunistai toliau tebe- laiko Srang miestą, esantį vos 26 mylios nuo sostinės. Kambojijos karinės jėgos esančios vos 700 jardų nuo miesto pakraščių ir apsaudo artilerija komunistų pozicijas.

Lietuvaitė — jurginų karalaitė. Žikagietė Mary Lou Pudge, 7043 So. Maplewood, sekmadienį, rugsėjo 6 d. 2 val. bus karūnuojama jurginų parodos karalaitė. Jurginų paroda vyksite Ford City šeštadienį ir sekmadienį.

BALFO TRADICINĖ GEGUŽINĖ PIKNIKA

Gros Ramonio orkestras. Veiks lietuviška valgykla ir baras. Lietuviškoji visuomenė kviečiama atsilankyti

Laivelio motoras, 2 lietuvių menininko paveiksai ir kitos dovanos piknikautojams. Į pikniką busas išeis 12 val. nuo 18-tos ir So. Halsted, paims keleivius prie Lietuvių Auditorijos, Šv. Kryžiaus bažnyčios, Brighton Parko bažnyčios ir Marquette Parko bažnyčios. Busas visus parveš 7 val. vakaro.

MIRAŽAS KOVOJE UŽ TIESĄ

Komitetas pasauliečių teisėms apsaugoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, šaukdamas visuotinę sklypų savininkų susirinkimą birželio 28 d. skelbė, jog turi pranešti gerą žinią.

Kaip visada skaitlingai susirinkę lietuviai katalikai In Motion salėje tos žinios smalsiai laukė. Ne vienas su viltimi — bene jau grąžins buvusią tvarką ir kapinės atgaus savo lietuvišką veidą. Komiteto pirmininko pranešta žinia buvo trumpa: — Dabar jau leidžiama norintiems numirti atvežti tiesiai prie duobės, be sustojimo vadinamoje koplyčioje, ir pačių palydovų nuleisti į duobę, nepakorus karstą ant industrinio kablo. Ir... tas kainuoja eks- tra 65 dol.

Kilo visokių pastabų: vieni piktnisio, kiti ironizavo, bet daugis rūšiai tylėjo. Tūlas pilietis patarė bažnyčiai duoti pusę tiek, kiek iki šiol duodavo ir tuo būdu sutaupti tuos 65 dol. žmogiškam pasilaidojimui.

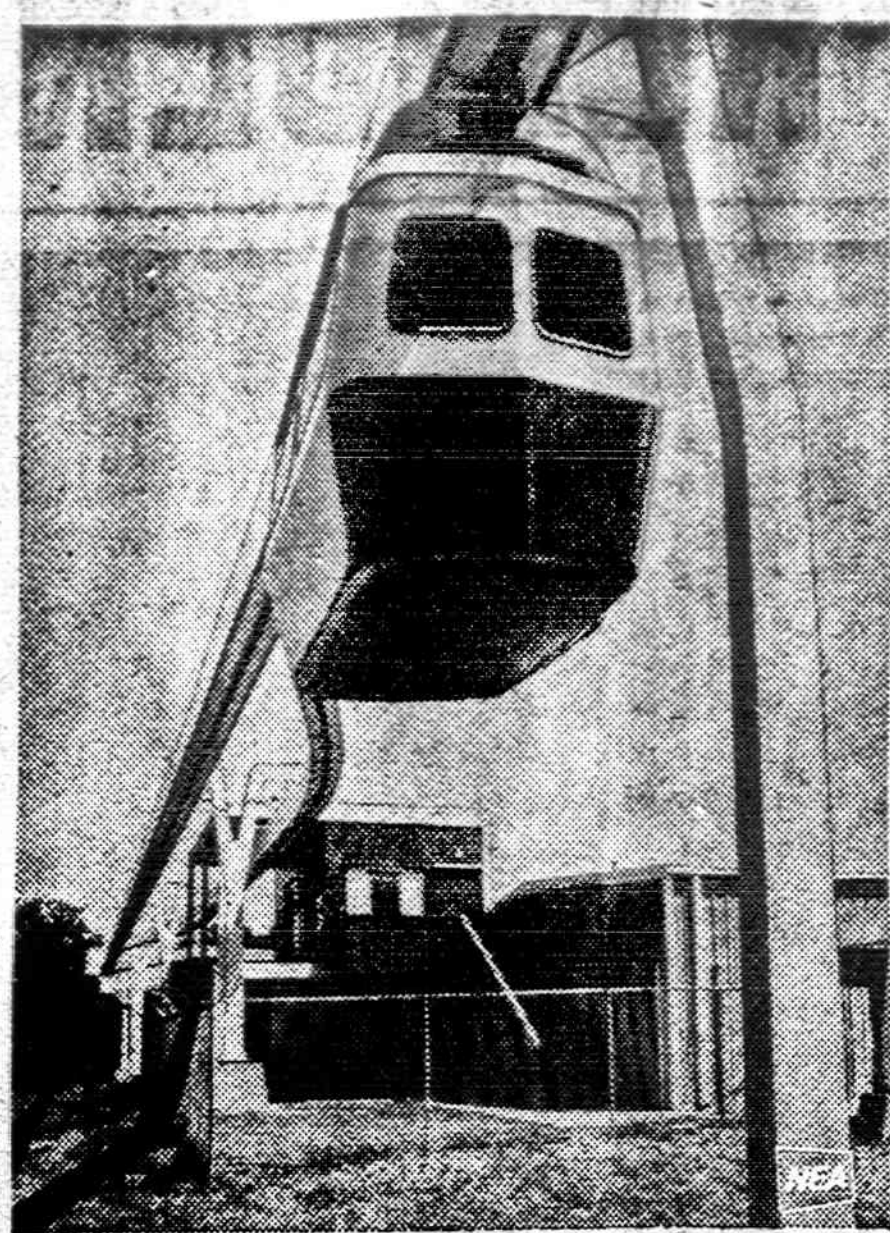
Komiteto pirmininkas Algis Regis reziumuodamas kalbas bandė švelninti nuotaikas, įtaigodamas primokėti tą nedidelę sumą prie tūkstančių, kuriuos tenka išleisti laidotuviams. Esa, pagarba žmogui ne doleriais matuojama. Dekingai priminė kitą svarbų laimėjimą — tai atgautas kapinių lietuviškas vardas — Lithuanian Cemetery, užpurtoriais atšaukus savo primetą Southwest pavadinimą.

Algio Regio kalba visuomenė palydima gausiu plojimu, bet daug svarbią būty.

kad žodžiai nebūtų pamiršti ir vykdomi. Kova už atgavimą teisių ir grąžinimą buvusios tvarkos mūsų lietuvių kapinėse — kartotinais teigė jis — nėra vien tik Komiteto reikalas, bet visų lietuvių bendrai ir kiekvieno atskirai. Komitetui reikia visuotinės ir nuolatinės paramos. Todėl primygtinai prašė nelaidoti mirusiųjų naujai įvestu būdu, bet taip, kaip mūsų lietuviškos tradicijos reikalauja. Kaip visur ir visada atsirast, žinoma, neatsakingų ir nieko nebranginančių žmonių, kurie, kad tik greičiau atsikračius mirusiuoju paliks jį koplyčioje ir tuoj užmirš. Tokie — aišku — pasitarimus priešinsikams, kaip argumentas, kad didžiuliu pritarimu, nors tai ir būtų mažuma.

— Kova dar nebaigta — pasakė komiteto pirmininkas Algis Regis Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų draugijos suruoštame piknike, rugpjūčio 2 d., naujais ir svarbiais argumentais pagrįsdamas lietuvių katalikų teisėtus reikalavimus. Kad komitetas ir valdymas primokėti tą nedidelę sumą prie tūkstančių, kuriuos tenka išleisti laidotuviams. Esa, pagarba žmogui ne doleriais matuojama. Dekingai priminė kitą svarbų laimėjimą — tai atgautas kapinių lietuviškas vardas — Lithuanian Cemetery, užpurtoriais atšaukus savo primetą Southwest pavadinimą.

Liepos 13 d. Drauge tilpusiame straipsnyje "Mūsų religinės veiklos rūpesčiai" teisingai išskėlė lietuviškoje veikloje daugybę nenuoseklumų, klaidų ir ydų. Pranas Razminas, straips-

Custom Cabs siūlo pastatyti Las Vegas miestui elektrinio "monocabo" sistemą, kuri kainuotų 50 milijonų dolerių.

nio pabaigoje prikišo dar vieno įsidėmėtiną "akibrokštą". Jis rašo:

"Mes prašome — reikalaujame viešai pažymėti, kad tai lietuvių katalikų kapinės. Gerai. Bet, ar įta mums brangesnė už lietuviškai nekaltančius vaikus, už lietuviškas šeimas, iš kurių lietuvių kalba ir lietuviški papročiai visai išgulti. Mes mirusiuosius mokame iškilmingai laidoti, bet ar gyvieji, kurie mums tarnauja, turėtų būti mūsų suniekinti, ar jie nėra mūsų vyresnieji broliai?"

Labai neaišku, ką bendro turi lietuvių kapinių vardas ir laidojimo tradicija su gyvais lietuviškos išsivadėjusiais broliais. Gerai, kad p. Razminas ne niekina jų — tai žmoniška. Tokius tenka tik apgailesti. Gaila tik, kad autorius nepaaiškino, kur ir kaip tie nutautėję lietuviai mums tarnauja ir yra vyresnieji? Būdami iš lietuviškos "išgulti".

Daugiausia nuo lietuviškos nutolusių turime iš senosios emigracijos. Deja, yra ir naujųjų ateivių savo namuose vartojančių tik vietinę valstybinę kalbą ir lietuviškumui atšalusį. Prieš pusimtį metų ir vėliau lietuviai ateiviai (grinoriai), atvažiavę į Ameriką gėdijosi pasisakyti esą lietuviai ir lietuviškai kalbėti. Mat, iš baudžiavos laikų, lenkų dvarininkų niekinami ir pravaržuojami chamais, įgautas menkavertiškumo jausmas verė juos taip daryti. Tačiau daugumas, vis dėlto, kūrė savas parapijas, steigė chorų ir vaidybos ratelius. Pagaliau nusipirko daug žemės sau ir palikimams pasilaidojimui sava kalba ir savais papročiais. Todėl šios kapinės turi nemažesnę teisę vadintis Lithuanian Cemetery, kaip kad Marquette parko centras — Lithuanian Plaza, nors kaip žinia Marquette parko apylinkėje gyvenama lietuvių ir tokių, iš kurių šeimų lietuvių kalba ir liet. papročiai yra "išgulti".

Dabar kiti laikai. Dabar lietuviai sava kalba didžiuojasi. Ji dėstoma universitete ir kitose mokykloms. Tūkstančiai lietuvių lanko lituanistines mokyklas ir šimtai pasišventėlių mokytojų dirba su jais. Veikia chorai, tautinių šokių ansambliai, sta-

Nauja Liet. Krikšč. Demokratų vadovybė

Rugpjūčio 15-16 dienomis įvykusios Clevelande Lietuvių Krikščionių Demokratų S-gos Konferencijos išrinktas Centro Komitetas perėmė sekmadienį Clevelande, Šv. Jurgio par. patalpose, turėjo pirmąjį pasitarimą posėdį, kuriame pasiskirstyta darbo pareigomis, sudarytos kai kuriems darbams specialios komisijos, stambmenomis apmest darbo gaires.

LKDS Centro Komiteto pirmininku perrinktas vienbalsiai A. Kasulaitis, vicepirmininkai Pr. Razgaitis ir A. Pautienis, sekretorius — A. Tamulionis, išd. — H. Idzels, nariai: P. Balčiūnas, P. Klorys, P. Mikšys ir A. Garka. Konferencijos nutarimu, CK sąstata numatoma papildyti dar 3-ais nariais iš jaunimo tarpo. Sklandesniai darbo vykdymui sudarytas Centro Komiteto Prezidiumas iš 5 asmenų: A. Kasulaitis — pirm., Pr. Razgaitis ir A. Pautienis — vicepirmininkai, A. Tamulionis — sekretorius, H. Idzels — išd.

Be to, šiame posėdyje sudarytos lietuviškos operos; ruošiami minėjimai ir nuosavų bei svetimų kompozitorių klasikinės muzikos koncertai. Atseit, lietuvių kalba gyvuoja, ypač, taisyti laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje — Čikagoje.

Lietuviai kaip seniausios tautos vaikai, brangina ne tik savo kalbą ir papročius, bet ir savo tautinį meną, nemubraukiamą nei nuo kapinių, ką keisinasi padaryti dvasinė hierarchija (o gal tai "vyresnieji broliai"?)

Užtat, kovojantieji dėl savo teisių kapinėse pasiryžę yra išleisti paminklų albumą, kaip dar vieną įrodymą dabarties ir ateities kartoms už ką lietuviai kovoja. Albumą sudaro žinomo foto — menininko Algimanto Kežio S. J. nuotraukos lietuviškų paminklų ir antkapių. Darbas įspūdingas, bet jį išleisti, anot Komiteto apskaičiavimo, reikia, kad ne mažiau šesiu šimtų lietuvių suaukotų po 25 dol. Prašė kas gali siųsti komitetui šią auką, arba kas negali po mažiau.

Tad primintina kiekvienam pirma pasitaikiusia proga albumui minėtą sumą paaukoti. O. Alginienė

ta Spaudos Komisija iš P. Balčiūno, Pr. Razgaitis, A. Pautienio, A. Garkos ir P. Mikšio. Komisijos uždavinys: LKDS Biuletinio leidimas ir informacija liet. spaudoj.

Tarptautinių Santykių Komisija LKD S-gai stipriau ir plačiau jungiantis į tarptautinį Krikščionių Demokratų judėjimą darosi labai aktualus reikalas prie CK turėti stiprų branduolį, kuris būtų pajėgus sekėti užsienio spaudą, informaciją, politinį tarptautinį judėjimą, užmegzti ryšius, pasikeisti informacijomis, dėti pastangų lietuvių atstovams patekti į įvairius tarptautinius suvažiavimus, kuriuose neretai pasitaiko proga kelti Lietuvos byla tarptautinėje plotmėje. Šiai Komisijai sudaryti ir jai vadovauti pakviestas CK vicepirm. A. Pautienis. Jis

bandys sudaryti minėtą komisiją iš clevelandiečių, šiam darbui kviečiant bendradarbius ir iš kitų Amerikos vietovių bei užsienio valstybių, bent kur veikia Krikščionių Demokratų partijos ar yra bet kokios kitos galimybės. Į šią darbo kryptį CK deda ir dės pastangų, nes čia yra galimybių plačiau išplaukti iš lietuviškos kolonijos uosto į tarptautinius vandenius su Lietuvos byla.

LKDS CK gavęs naujos impulsijos iš konferencijos dalyvių, jos svečių ir pasipildęs dar keliais šviežiais nariais ryžtasi vėl iš naujo sutelkti jėgas kovai už Lietuvos laisvę ir pavergti žmogaus teises tėvynėje.

Iki spalio pradžios CK tikisi galutinai priimti darbų planą ateinančioms 3 metams.

Betty Friedman, kuri vadovauja "metų išlaisvinimo" organizacijai Amerikoje, sako, kad ji kandidatuos į prezidento vietą 1972 metais, jei neatsiras geresnių kandidatų, kaip Nixonas, Agnew, Kennedy ar Wallace.

SENATORIAUS JOE KRASOWSKIO 5-TASIS METINIS SWEET CORN FESTIVALIS

Šiais metais senatoriaus Krasowskio Festivalis bus dar didesnis ir įspūdingesnis, negu perėjusiais metais. Belaukiami rekordiniai skaičiai, mes užsakėme dešimtis tonų saldžių kukurūzų, kuriuos patys virėjai virs ir patieks karštus, — pareiškė Steve R. Hynzy, kampanijos vadovas.

Šios valės yra nemokamos. Vaikams bus nemokami pasivažinėjimai, šokiai ir dovanos, nemokamai dalinamos.

Kaip ir praėjusieji, mes rinksimės Karalių ir Karalienę kornų nuėmimo varžytynėse, jaunimui kornų medžioklę, keturių rūšių pasivažinėjimus vaikams, įėjimo dovanos mašinų prizus ir šokių grojant D'Amour's. Turėsime dar kelius naujus idomumus, dar labiau pagyvinančius Festivalį.

Illinojaus senatorius Krasowskis išteigė Festivalį sudarymui malonios atmosferos ir poilsio, kur suėję

kaimynai galės aptarti jiems rūpimus šiuo dienu klausimus. Nors įėjimas yra veltui, automobilio pastatymas kainuos \$1.00. Royal Oaks Grove yra prie 9000 W. 87 St., tik ½ mylios į rytus nuo La Grange Road kelio. Dovanų gausite, jei iškirpsite ir atsiėsite žemiau esančią juostelę:

STATE SENATOR JOE KRASOWSKI'S 5th Annual Sweet Corn Festival Labor Day, September 7, 1970 Royal Oaks Grove — 9000 W. 87 St. 10 A. M. to 7 P. M. Parking \$1.00. Free Corn! Free Prizes. Free Rides! Free Dancing!

I am an American. Do not fold, spindle, or mutilate.

Being an American is comfortable. After all, we do have more than any other country in the world. But sometimes we get too comfortable. We take our leisure and our prosperity and our freedoms for granted. Sometimes we have to be reminded that it wasn't easy for us to get where we are. That the freedoms we enjoy weren't handed to us on a platter. Of course, the great majority of Americans have great pride in their country.

Millions of them show their pride by buying U.S. Savings Bonds. Through regular purchases where they work or bank, they've helped preserve our freedoms by investing in their country. At the same time, they've been storing up quite a nest egg for themselves. U.S. Savings Bonds pay a guaranteed return. And your investment is backed by the full faith and credit of the United States of America. Also, the interest on Series E Savings Bonds isn't subject to state or local income taxes. You can defer federal taxes on E Bond interest until you redeem the Bond. If your Bonds are lost, or stolen, or destroyed, we simply replace them without cost. They're safe. They're easy. They're automatic. And they're also a reminder. A reminder that we all have to work hard to keep what we have. Investing in your country will do just that. Think about U.S. Savings Bonds. It's a way to keep our country from getting folded, spindled or mutilated.

Take stock in America Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

ZIZONIŲ KAIMAS

Gerbiame Pov. Dirko atsiminimuose apie didelį valstybinį Ernestą Galvanauską pasakytą (Naujienos 1967.VIII.7 Nr. 183), kad Zizonių k., Vabalninkų valsč., nepasizymėjo nei savo didumu, nei didelėmis sodybomis, ir kad a. a. Ernesto Galvanausko tėvai valdė nedidelį ūkį. Vadinasi, Ernesto gimtasis kaimas buvo prastutėlis ir jo tėvai prilyginti beveik prie mažesnių. Tai neatitinka tikrąsias.

Zizonių kaimas iš teigiamos pusės buvo plačiai žinomas ne tik savo valsčiuje, bet ir gretimuose Biržų ir Papilio valsčiuose. Jis pirmavo visame Vabalninkų valsčiuje, nes turėjo pradžios mokyklą.

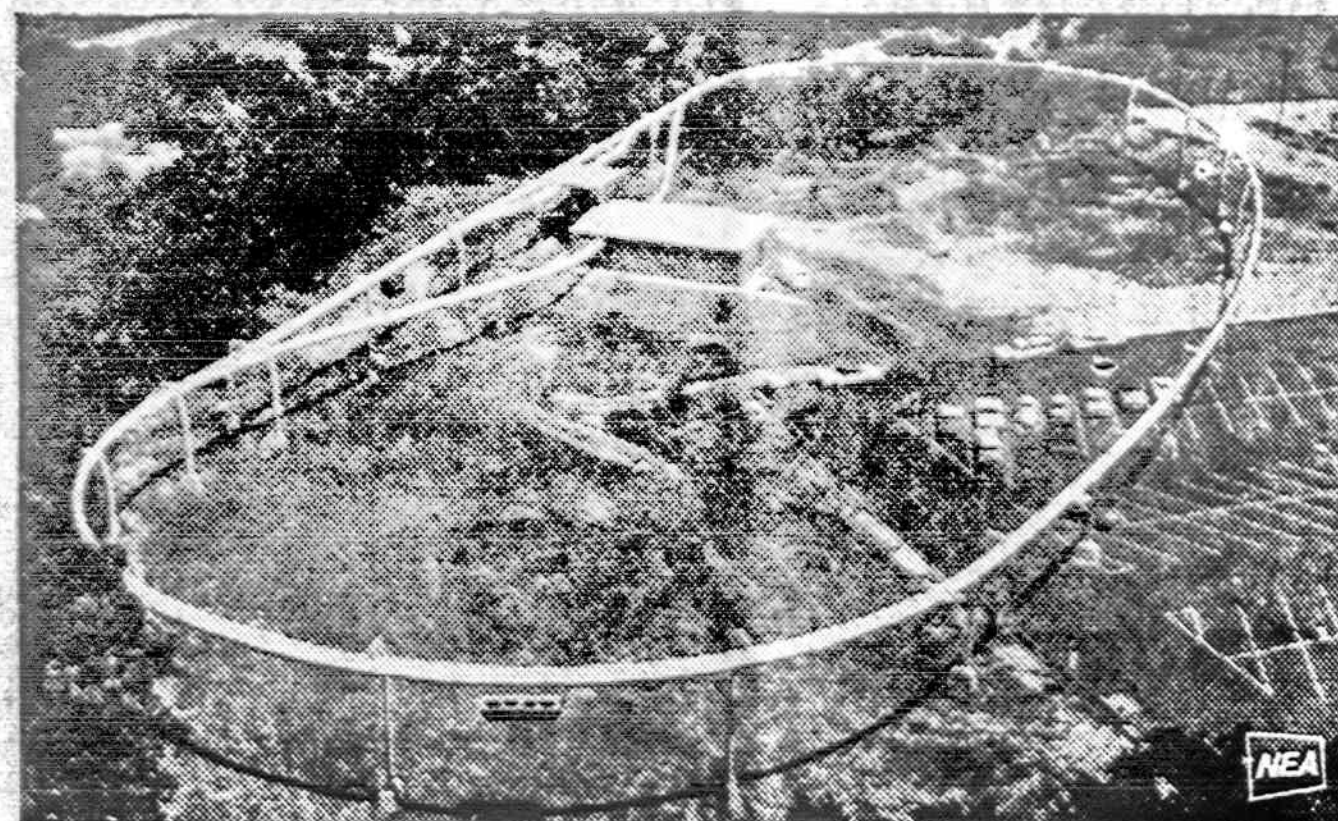
Anais laikais (19- to šimtmečio pabaigoje ir 20- to pradžioje) šeimos buvo gana gausios. Kai me augo būriai vaikų be mokslo ir visokiose prietaisose buvo paskendę. Vyravo įteigtas priešiškas nusistatymas prieš rusiškas mokyklas ir rusus mokytojus. Bet pagaliau, kaimo žmonės susiprato, kad gana tam- sybėje gyventi ir reikia vaikams suteikti mokslo, nors ir ne savo kalba. Auganti karta, būdama raštinga, bus naudingesnė nei tik sau, bet ir tėvynei. Dėl to dviejų iniciatorių rūpesčių buvo įsteigta kaime pradžios mokykla. Ši mokykla buvo perpildyta mokinių. Ją lankė net ir gretimų kaimų vaikai: Nausėdžių, Daunorių, Svilių. Ir iš toliau už Svilių k. esančio Savučių vienkiemio tada nedidelė mergaitė Paliulytė per dainų pamokas gražiai sopranėliu dainuodavo. Caro laikais mokytojav mokytojos rusės Jasinskaja, Kozakova ir dar viena, kurios pavardės nebeatsimenu.

1915-1918 vokiečių okupacijos metais Zizonių mokyklos vedėju buvo Motiejus Budriūnas, vėliau tapęs muziku ir Muzikos

žurnalo redaktoriumi. Šis vyras buvo kaimui tikra Dievo dovana tais sunkiais okupacijos metais. Jis ne tik vaikus mokė, bet buvo ir suaugusiems švietėju ir žinių šaltiniu. Spaudos tada nebuvo. Be to, M. Budriūnas iš kaimo jaunimo, kurio tada buvau gausu, suorganizavo gerą chorą. Galvanausko klotime būvo surengtas pirmas dainų vakaras. Kai mokytojo M. Budriūno diriguojamas choras galingai užtraukė: Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka, tai, rodos, klotimo stogas kilnojasi. Daina visų klausytojų širdis giliai palietė. Tenka manyti, kad M. Budriūnas, bedirbdamas mokykloje ir apmokydamas jaunimo chorą, pervažo ir sugadino savo sveikatą visam savo gyvenimui.

Po Budriūno Zizonių pr. mokykloje mokytojav Kausiškių Jakubėnas, Krisius Inkenas ir Onutė Čiuopėnaitė. I- mam pasauliniam karui besibaigiant ir Lietuvos nepriklausomybei brekstant, Zizonių kaimo jaunimas jau buvo raštingas. Po bolševikų iš Biržų krašto išvairo, nemažas kaimo jaunųjų skaičius atsidūrė įvairiose Lietuvos kariuomenės dalyse. Kai kurie jaunuoliai buvo lenkų apsupty, kada gen. St. Nastopka ir jo štabo lenkai pagavo į nelaisvę. Kiti, kurie tarnavo šarvuotam traukiniui, buvo lenkų apsupty su visu traukiniu už Varenos. Tačiau iš zizoniečių į lenkų nelaisvę nei vienas nepateko.

Sodybos Zizonių kaimo ūkininkų buvo ne mažesnės už kitų kaimų ūkininkų sodybas. Jos buvo tvarkingai užlaikomos ir tvoromis aptvertos. Kiekviena sodyba turėjo po vaisinių medžių sodą, o kai kuriose buvo net po du sodus. Prie gatvės ir pakluonėse augo daug drūtių medžių: liepų, beržų, ąžuolų. Visų trobesiai buvo tinkamai prižiūrimi, stogai laiku paremontuo-

Amerikoje vis daugiau statoma vieno bėgio elektrinių geležinkelio, kurie neapkrauna gatvių eismo ir neskleidžia nuodingų dūmų.

jami. Per sodybų vidurį ėjo gatvė su abiejose pusėse iškastais grioviais vandeniu nutekėti, kad balos netekėtų. Prie kiekvieno gyventojų kiemo vartų buvo tiltai į gatvę išėiti. Ant tų tiltų vykdavo pavakariams jaunimo susibūrimai. Ypač pavasario laiką vykdavo skudučių pūtimas ir skambėdavo gražios dainos. Ty-

kiams vakarams esant, jos būvo išmirkusiomis, neproduktingomis balomis.

Zizonių kaimas nebeapsitenkino sena trilaukio ūkio sėjos sistema. Jis vienas iš pirmųjų Vabalninkų valsčiuje susirūpino išėiti į vienkiemius. 1913 metais jis sulaukė matininkų, kurie išskirstė kaimą į vienkiemius.

Zizonių kaimo gyventojai, kiek jiems salygos leido, su atsidėjimu sekė 1905-1906 m. prieš carą nukreiptą revoliucinį judėjimą. Net pasireiškė aktyviai, sudaužydami, sunaikindami valstybinės degtinės transportą iš 8 padvų, kurios tą degtinę vežė iš Panevėžio varyklos į Biržus. Tą transportą sulaukė ir sunaikino savo ganyklų krūmuose, vadinamuose "Trakais". To laiko rusų valdžia dėl degtinės sunaikinimo jokio tyrimo nedarė ir kaltininkų neieškojo.

Kaip atsiminimuose apie didelį valstybininką Ernestą Galvanauską yra kai kurių netikslu-

Kaimo žemės savininkų lentelė

Pilno kiemo savininkas pagal 1861-2-19 manifestą	Ligi vienkiemiais išsi- skirstymo 1913 m., kiemas dalimis pasidalintas tarp šeimos narių.	Šeimų skaičius pasidalinimo padariny
1. Bratėnas	1/2 ir 1/4	2
2. Atkočiūnas	1/2 ir 1/4	2
3. Skeberdis	1/2, 1/8, 1/8	3
4. Atkočiūnas	1/4, 1/4, 1/4, 1/4	3
5. Viliamas	1/4, 1/4, 1/4, 1/8, 1/8	4
6. Lukinskas	3/4 ir 1/4	2
7. Vadluga	3/4 ir 1/4	1
8. Grynas	1/2 ir 1/2	2
9. Galvanauskas	1	1
10. Pilkauskas	1/2 ir 1/2	2
11. Variakulis	1/2, 1/4, 1/4	3
12. Garbuzas	3/4 ir 1/4	2
13. Striška	1/2 ir 1/2	2
14. Kučinskas	3/4 ir 1/4	2
15. Strazevičius	1/2 ir 1/2	2

Iš viso susida- Iš viso ūki- rusių ūkių 36 rinkų šeimų 33

16-tas kiemas-valakas buvo padalintas purvietėmis 22-iesiems grytelininkams, bet ne po lygų purviečių skaičių. Tie grytelininkai buvo pilni savininkai jų turėtų purviečių, lygiai kaip ūkininkai savo žemių. Be to, grytelininkai turėjo abiejose kaimo gatvės galuose nuosavas sodybėles su nuosavais trobesiais. Jie turėjo ir teises į kaimo bendras ganyklas ir jomis naudojosi.

Kaip lentelė rodo, Ernesto tėvas, Jurgis Galvanauskas, valdė ne nedidelį ūkį, bet buvo čiažemis, atseit, vienintelis vi- same kaimo pilno kiemo-valako savininkas. (Gyvoje kalboje buvo vartojama čiažemis, puse- žemis, trečdalininkas, ketvirtininkas. Žodžio valakas žmonės nevertėjo).

Jurgis Galvanauskas buvo sumanus ūkininkas ir kaime buvo laikomas turtingiausiu. Jis ir įtakos kaime turėjo daugiau už kitus. Jo orumas buvo žinomas ne tik Vabalninkų valsčiuje, bet ir gretimame Biržų valsčiuje, juo labiau, kad jo dukrė Ona buvo išteklėjusi už žymaus pareigūno grafo Tiškevičiaus dide- lių turtų administracijoje Astra- vo dvare. Toks įvykis tada buvo didelė retenybė. Tenka manyti, kad Jurgis Galvanauskas ne be žento įtakos išsigijo netoli Biržų Jonavos dvarelį ir ten apsigyveno dar prieš I-jį pasaulinį ka- rą. Turėję ūkį Zizonių kaime išnuomavo latviui Janiui Milui, kuris ten įrengė vilnonių audė- klų velyklą ir gydė žmones ho- meopatijos vaistais. Jurgio vai- kai tėviškę Zizonių kaime mai- nais atidavė žemės reformos fon- dan. Tenka paminėti, kad Jur- gi Galvanausko žmona irgi buvo čiažemio dukrė iš Svilių kai- mo, sveikai ambicingo ūkininko

Čia — ne koks baldyktis, bet ištroškusios širafos nosis ir liežuvis, kuriuo ji bando pasiekti žemai esantį van- denį.

Vatikano žandarai paskelbė streiką!

Atsisakė imti savo algas

VATIKANO MIESTAS. — Po- piežiaus miesto Vatikano žan- darai paskelbė bazariską streiką — daugumas iš 140 žandarų "armi- jos" atsisakė imti algos čekius, protestuodami, kad jiems neiš- mokamas algų priedas nuo pra- eitų metų liepos mėnesio.

Vatikano žandarmeriją reikia skirti nuo puošniosios popiežiaus šveicarių gvardijos, kuriai ir kitiems Vatikano valdininkams algos pakeltos su išmokėjimu nuo praeitų metų liepos mėne-

mu, taip ir apie kitą šios apy- linkės didelį vyrą gen. Kazį La- dygą. Net L. Enciklopedijoje prasilenka su tiesa. Ten pa- sakyta, kad jis gimė Iškonių kai- me, Vabalninkų valsčiuje. To- kio kaimo Vabalninkų valsčiuje niekuomet nebuvo. Iškonių kai- mas yra Biržų valsčiuje. Jame ir gimė gen. K. Ladyga. Tą klaidą ir spauda kartoją, kas ne- turėtų būti daroma rašant apie pasižymėjusius Lietuvos žmo- nes. (b. d.)

Neseniai televizijos kanalais buvo paskelbta, kad JAV-se dau- guma garsinamo miltinio mais- to (dry cereals) turi žemą mai- stingumo kiekį. Iš 60 pirma- jusių gaminių, 40 gaminių tėra tušti kalorijai. Vadinasi, be ka- lorijų, kad ir prie jų pieno pri- dėjus, mažai iš jų naudos.

Robert B. Choate, Jr., buvęs kovai su alkū patarėjas, sako: "Mūsų vaikai tegauta mažiau maistingo valgio, kurį parduoda gamintojai, nežiūrint to, kad buvo nustatyta daugiau cukraus naudoti kiekviename produkte. Blogiausia, kad naudojami ne- teisingi skelbimai bei viliojan- čios reklamos". Žinoma, tos rū- šies maisto bendrovės protesta- vo, jog esą netiesa. M. Š.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

[domi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriau- sia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki- tas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasių- site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštų reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar dau- giau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė- nesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVIČIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietu- vos kraštas, miestiečių, kaimiečių ir dvasiškų išgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIEOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

POEZIJOS PAVASARIAI

Amžina tautos dvasia, Laimink mūsų sielą — Vėl gyvenki mums, Giesmėje skambėk.

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti žiedus, deimantų spindintį žiedą, apkreipia medžių šakas žirginiais, kaip konfetiėmis ir pamatui įveda į gamtos vaizdą ir garsų te- buklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose sava- jioja juokauja ir verkią poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - VAIČIŪNIENĖ, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio for- mato, 128 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Bernardas Brazdionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Eilėraščiai. 112 psl. Kaina \$1.00.
4. Kazys Bradūnas, SIDABRINĖS KAMANOS. Premijuotas poezijos rin- kiny, 95 psl. \$2.00.
5. Butkų Jonė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
7. Kleopas Jurgelionis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
8. Anatolijus Kalrys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
9. Pranas Kozulis, DULKĖS EZERE. Eilės, 62 psl. \$0.75.
10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 64 psl. \$2.00.
11. Alė Rūta - Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 133 psl. \$2.00.
12. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eilėnuot pasakojimai apie 3 išvietintus lietuvaites senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
14. Baily Rukla, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
15. Stasys Sanhvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
16. Stasys Sanhvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ti lyrikos knyga, 132 psl. \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėnuot kūrinė liai, 92 psl. \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
19. Eugenijus Grudis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
21. Alfonsas Tyrulius, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
23. Urslutė Zemaitienė, SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų apra- šymu ir gausybe dainų, 80 psl. \$2.50.
24. Adomas Juras, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštą, pridedant čekį ar piniginių orderį.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kolchozininkai mokėjo už šokus

Vilniuje praėjusį mėnesį buvo suruošta dainos, šokių ir sporto šventė. Iki šio meto Lietuvoje leidžiama komunistinė spauda minėti šventę gyvė. Šiltai apie ją atsiliepė ir užsienio leidžiamos komunistinės arba komunistuojanti spauda. Vilniuje buvę keli Amerikos lietuviai įvairiai ją vertina. Vieniems patiko dainos, kitiems lietuvių šokti šokiai, o tretiesiems patiko ukrainiečių ir gruzinų šokti įvairūs šokiai.

Iki šio meto lietuviškoje spaudoje dalytasi tikrai dainininkų ir šokėjų paliktais išpučiais. Bet praėjusį savaitę jau paskelbtas pirmas oficialus straipsnis, vertinantis įdėtą darbą ir pasiekus rezultatus. Straipsnį parašė Leokadija Diržinskaitė, okupuotos Lietuvos užsienio reikalų ministerės, "tarybinės" valdžios vicepremierės ir dainų šventės organizacinio komiteto pirmininkė. Tai lietuviškoji Furceva, įtakingo komunisto remiama, sugėbėjusi nustumti į šalį kitas lietuvių moteris ir prasimušusi į priešakines valdandčių gretas.

Iš jos "Tiesoje" paskelbto straipsnio matyti, kad šventę ruošė ir programoje dalyvavo 29,150 žmonių. Apie 10,000 buvo iš Vilniaus ir jo apylinkių, o kiti buvo suvežti iš įvairių Lietuvos vietų. Visi buvo "saviveiklininkai". Tai reiškia, kad jie patys turėjo mokytis dainuoti, šokti, apsišrengti ir savo kelionės apmokėti. Jeigu dainininkai ir šokėjai būtų turėję patys įsigyti šokiams reikalingus drabužius, tai jie būtų nepajėgę to padaryti. Viskas buvo organizuojama kolektyviniu būdu, kad vietos kolchozai ir dirbtuvės ne tik apręgtų, bet ir į Vilnių pasiųstų dainininkus ir šokėjus.

Kiek žmonių buvo Lenino garbei ir Lietuvos komunistų partijos šlovei suruoštoje dainų šventėje, Diržinskaitė nerašo. Kiek kainavo tie visi pasiruošimai, algos, kelionės ir propaganda, ji taip pat nemini, bet ji šitaip dėkoja šventę suruošusiems "saviveiklininkams":

"Mūsų padėkos nusipelnė visi imonių, kolūkių ir įstaigų vadovai, visuomenės organizacijos, dirbančiųjų kolektyvai, kurie sudarė sąlygas meno saviveiklininkams ruošti šventę, sugėbėjo išleisti į Vilnių savo bendradarbius saviveiklininkus, dirbo už juos, vykdė gamybinius planus. Tai geri kolektyviškumo bruožai. Šventės organizatorių vardu šiltą padėką reiškia meno saviveiklos dalyviams; visiems, kurie supynė tokį gražų jubiliejinį šventės vainiką". ("Tiesa", 1970 m. rugp. 26 d.)

Lietuviai šokėjai ir dainininkai ne tik dainomis "vainiką nupynė", bet jie pačioje šokių pradžioje didžiausias

KAS TIE URUGVAJAUS TUPAMAROS?

Castro mokiniai net savo mokytoją pralenkė

Diplomatų grobimai ir įkaitų, ličio dėmesį į mažiausią Pietų žudymai staiga atkreipė pasaulio Amerikos valstybėse — Urugvajus.

gelių puokštės įteikė kiekvienam kompartijos centro komiteto ir vyriausybės nariui, įskaitant ir Diržinskaitę. Lietuviai kolchozininkai turėjo tas gėles auginti, Vilniui nuvežti ir visų akivaizdoje valdovams jas įteikti.

Bet lietuviškoji Furceva savo atskaitoje ir daugiau papasakojo. Ji aiškiai pasakė, kad visą tą dainų šventę ruošė vadinama "kultūros ministerija", kad gaires nustatė ir kiekviena proga patarimus davinėjo Lietuvos komunistų partijos centro komitetas, kad paruošiamieji darbai jau buvo pradėti 1968 metais ir tada jau išspausdintas šios šventės repertuaras. Buvo suruoštos radijo ir televizijos valandėlės, kuriose buvo demonstruojami būsimos repertuaro numeriai. Kas galės dalyvauti ir kas negalės dalyvauti ruošiamoje šventėje, iš anksto buvo nustatyta.

Ji toliau pasakoja, kad į visus miestus ir didesnius Lietuvos rajonus buvo išsiuntinėti dainų šventės vyresnieji dirigentai. Vyresnieji buvo siunčiami po Lietuvą, bet kur patys vyresnieji buvo išsiųsti, tai Diržinskaitė savo atskaitoje visai nemini. Vyriausias visos šokių šventės vadovas Juozas Lingys buvo atsiųstas į Jungtines Amerikos Valstybes, o vyriausio vadovo dešinioji ranka — Kazimieras Poškaitis buvo pasiųstas į Kanadą. Diržinskaitė išklaušė parvažiavusių Lingio ir Poškačio pranešimus apie lietuvių šokių ansamblius Amerikoje, bet savo pranešime ji nieko apie juos nemini. Diržinskaitė nekalba, bet mums prie šio klausimo dar teks grįžti.

Diržinskaitė džiaugiasi, kad Lietuvos jaunimas ne tik šoko, bet ir dainavo tarybinės valdžios 30 metų ir Lenino šimto metų gimimo sukakties proga. Jaunimo šokiai ir dainos Diržinskaitė rodo didelius laimėjimus "ugdant socialistinę ekonomiją ir kultūrą". Ji yra įsitikinusi, kad dainos ir šokiai "koncentruotai ir maštabiškai parodė, į kokias aukštumas pakilo lietuvių tauta, žengdama V. Lenino nurodytu keliu".

Diržinskaitė, Sniečkus, Šumauskas ir užpakalyje jų stovįs Šešepinas šia dainų švente parodė, kad rusai gali išmokytį lietuvius komunistus, kaip valdyti pavergtą kraštą. Kalbos negali būti apie jokią "socialistinę" ar nesocialistinę ekonomiją arba kultūrą. Kalbėti galima tikrai apie prievartos priemones, kurios priverčia pavergtą žmogų juoktis per ašaras, šokti pagal svetimą muziką ir lankstytiis svetimiems dievams. Komunistai Lenino garbei suruošė šventę, bet šventei ruošti susidariusias išlaidas turėjo sumokėti lietuviai kolchozininkai. Kolchozai turėjo šokėjams apręgti ir kelionės išlaidas.

Jeigu okupuotoje Lietuvoje ekonomija ir kultūra taip klestėtų, kaip rDiržinskaitė pasakoja, tai nieko ji taip nenorėtų, kaip tą klestėjimą parodyti. Tuo tarpu parvažiavusius lietuvius laiko Vilniuje, kaip gardan suvarytus, kaiman jų neišleidžia. O jeigu kuris turi drąsos iš Vilniaus koky iškelti, tai jis gaudomas, kaip nusikaltėlis. Ne parvažiavusius lietuvius siunčia į kaimus, kad pamatytų, kaip jo broliai ir seserys gyvena, bet kaimiečius siunčia į Vilnių, kad pamatytų kaip parvažiavusieji lietuviai atrodo. Nei viena Vilniui atvežta kaimietė — vyresnė, ar jaunesnė — nėra taip susidėsčiusi plaukų, kaip juos susidėsto Diržinskaitė. Tai parodo, kad komunistinėje Lietuvoje "pažanga" pasiekė tikrai prasimušusias veržlias komunistes, o ne platesnius moterų sluoksnius. Lietuvos kolchozininkės turi sunkiai dirbti, kad Diržinskaitė galėtų užsienietišškai pasipuosti.

jų. Tai yra vos 3 milijonų gyventojų, kurių daugiau trečdalis (1,200,000) gyvena sostinėje Montevideo, drėgno klimato, 186,000 ketvirtainių kilometrų kraštas prie La Platos įlankos, kur gyventojų svarbiausias pajamų šaltinis yra raguočių ir avių auginimas.

Urugvajus buvo skaitomas tikras unikumas visų kitų Pietų Amerikos valstybių tarpe. Jame nėra nei indėnų, nei negrų ir per dešimtmečius šis kraštas buvo skaitomas pavyzdžiu laisvės, gerbūvio ir demokratijos, kai kitos Pietinės Amerikos valstybės periodiškai buvo sukrečiamos riaušių, perversmų ir maištų.

Praeitojo karo metu Urugvajus nuėjo švedijos pavyzdžiu, išvesdamas visuotinę socialinę apsaugą. Po eilės reformų Urugvajus užtikrino visiems savo piliečiams globą nuo lopšio iki karsto. Tų reformų šalininkai patys tikėjo ir kitus įtikino, kad tuo būdu bus įgyvendintas rojus žemėje, tai yra taika ir ramybė.

Neilgai teko laukti, kol Urugvajaus gyventojai pastebėjo, kad reformos davė priešingus vaisius. Į sostinę pradėjo plūsti kaimo ir žemės ūkio darbininkai, įsitikinę, kad neverta dirbti laukuose, jei mieste gali už nedarbą geriau uždirbti. Žemės ūkis pradėjo smukti, sunyko eksportas ir valstybės pajamos.

Pagaliau 1968 metų liepos mėnesį urugvajiečiai patyrė apie jų tarpe įsitemusią revoliucinę organizaciją, pasivadinusią Tupamaros.

Vos keleta minučių prieš prezidento Pacheco kalbą per radiją, Tautinės Gvardijos uniformomis apsirengusių revoliucionierių būrys staiga užpuolė didžiąją Montevideo radijo ir televizijos stotį, pašalinus visus tarnautojus ir po antenos padėję dinamitą visą stotį išsprogdino.

Tų pat 1968 metų gruodžio 13 d. ankstyvą rytą eilė bombų sprogdinimų sukūrė sostinės miestą. Septyni pastatai įvairiose miestų dalyse (dveji bankų namai) buvo sunaikinti. 1969 m. vasario 18 d. Tupamarų grupė užpuolė pamario vasarvietės Punta del Este liuksusinį kazino, pagrobė \$220 tūkstančių. Kubos revoliucionierius Che Guevaros antrą mirties metinių sukaityvų dieną 1969 m. spalio 8 d. į Pando miestelį per 21 mylią nuo Montevideo įvažiavo laidotuvių procesija, kuriai bevažiujant pro policijos komisariatą staiga iš palydovų tarpo prie "karsto" pribėgo 40 vyrų ir moterų ir iš karsto pasiėmė šautuvus, revolverius bei kulkuosvaldžius pagal sutartą planą puolė policijos būstinę, bankus, ro-

Naujas inžinierius — daktaras

DR. RIMAS VAICAITIS

"Darbas karštas, bet jo vaisiai saldūs", sako lietuvių patarlė. Ji prisiminė rugpjūčio 29 d. Jaunimo Centro žemutinėje salėje, kur susirinko nemažai Kosto Vaicaičio šeimos draugų ir giminių kartu pasidžiaugti jo sūnaus, Rimo Vaicaičio pasiektais laimėjimais. "Mes, Rimai, tavim didžiuojamės", kalbėjo išdidus tėvas. Mes tik prašome, nenuotolk nuo lietuvių, nuo jų jaunimo, jų spaudos."

Kada Amerikos valdžios vyrai svarstė įvairių grupių studentų neramumus ir jų pasekas, Rimo Vaicaičio laimėjimai dar daugiau išsiskiria, tampa ryškia išimtimi, uždegančiu pavyzdžiu. Juk jis Amerikoje tik dešimt metų!

Kada Chruščiovas, Dovydo stovyklos "dvasios" atšildytame klimato, pradėjo važinėti Ameriką, čia jam "sarmata" tuojau ėmė daryti visa eilė lietuvių pabėgėlių. Vienas prašė išleisti iš Lietuvos ten likusią

tušę ir telefono centrinę. Visa operacija truko 10 minučių, kol tupamarai dingę pasigrobė \$400,000 grynais pinigais.

Šį pavasarį gegužės 11 d. policijos mundurais apsirengę tupamarai įpuolė į jūrininkų karveivines ir pasigrobė 758 šaunamus ginklus, jų tarpe 100 M-11 automatinį karabinų ir kelias dėzes rankinių granatų.

Dabar jau kelintas mėnuo, kaip tupamaros terorizuoja Urugvajų žmonių grobimus. Jie savo tarpe turi visų sričių specialistų, k. a. pilotų, šoferių, inžinierių, net daktarų ir apsiėmusi moterų, atsižyminčių žiaurumu, fanatizmu ir brutalumu. Jų "įkvėpimo" versmė yra Lenino ir Che Gueveros raštai; manoma, kad jie yra Kubos partizanų kursų auklėtiniai, nors jie, sako, Kubos revoliucijos nepamėgdžioja, o "tobulina" nuosavą didmiesčių partizanų karo techniką...

žmoną, kitas — motiną. Tuo metu spaudimas sovietų vadui buvo darytas ir dėl Leonų, Vaičiaiū vaikų.

Rimas Vaicaitis atvyko Ameriką 1960 metų vasarą. Smalsūs tautiečiai tuoj sužinojo, kad jis buvęs geras sportininkas, "ėjikas", neblogų laimėjimų atletas. Jis tuoj ėmė maišyti Jaunimo Centre, pradėjo šokti tautinius šokius, įstojo į Sėnos Mėgėjų būrelį. Daug kas džiaugėsi, kad Rimas savo judrumu, ypač savo puikia lietuvių kalba, savo draugiškumu daro gerą įtaką Amerikoje išaugusiame mūsų jaunimui. Tačiau gera sportuoti, vaidinti ir šokti, tik — iš to duonos nevalgysi. Rimas, baigęs vidurinę mokyklą, 1962 metais įstojo į Illinois universitetą.

Susitvarkęs su neįprastais kalbos sunkumais, atkakliai dirbdamas, R. Vaicaitis gavo 1967 metais bachelor of science laipsnį aeronautikos inžinerijoje. Po metų jis gavo jau masters laipsnį, o šiais metais savo studijas apvainikavo, gaudamas aeronautikos inžinerijos daktaro laipsnį. Jo parinkta teze: "Dynamics of Grid Type Structures".

Tiek, štai, padaryta per dešimt metų! Negana to, per tą patį laiką R. Vaicaitis sukūrė šeima, veddamas puikią lietuvaite Aukšę Paplėnaitę. Jie jau augina ir dukrelę Rimą.

Vaicaičių suruošę jų draugams vaizės ir sūnaus pagerbimą pravedė Algirdas Pužauskas. Jis savo žodyje priminė susirinkusiems, kad būti jaunam nėra lengva, ypač sveikame krašte. Čia tiek daug įtakų veikia į jauną žmogų, tiek daug iš jo laukiama ir reikalaujama. Nereikia galvoti, kad tos įtakos neveiktų ir jauno Rimo. Universiteto klubai, grupės, agitacijos, laiką gaišinančieji susirinkimai. Visi tie trukdymai, kaip vanduo nuo žąsies plunksnų, atšoko nuo atkaklaus studento Vaicaičio. Jam nereikėjo ilgų kudių, nereikėjo narkotikų. Jis matė užsibrėžtą tikslą ir jo ramiai siekė.

Šiandien Rimo Vaicaičio darbai rezultatais didžiutis gali ne tik jo tėveliai, bet ir visa lietuvių visuomenė. Gaila tik, kad jis nepasilieka Čikagoje. Jis jau turi butą Palisades Parke, New Jersey, ir neužilgo pradės profesoriauti Columbia universitete. Reikia tikėtis, kad jis susiras tytinio pakraščio lietuvių, jį priims į savo koloniją ir kartu išnaudos jo potencialią lietuviškai veiklą. Jaunam aeronautikos daktarui Rimui Vaicaičiui ir jo šeimai geriausios sėkmės.

A. Pužauskas

KEKSTŲ LEKSIS

PO TEVISKĖS DANGUM

(Kalba, pagal autoriaus pageidavimą, palikta originali. — Red.)

2

— Kam to bova? — klausia Mama.
— Suodnė.

Pribėga prie stalo, palipa ant suolo, iškelia ranką ir pasiekia duoninę trobos kerteje. Ir atsilaužia nuo riekės. Vėl greitai nušoka į aslą ir dumia laukan. Dar tebebėgdamas per trobą atsikanda pirmąjį kšnį.

As noriu bėgti paskui Eliozį, bet Mama neleidžia. Liepia susirbtį visą pieną. Srebiu dar, bet nebeuorėdamas. Pienas man neberūpi, man rūpi Eliozis. Ką jis ten dirba sodne?

II

Blezingių lizdai papastogiję. Kaip apvalios kepurėlės ant sienos sukabinėtos. Pats mačiau, kaip blezingios iš purvų jas lipdė. Dabar ten gyvena, naujuose savo lizdeliuose, išlekia ir parlekia.

O Stumkė antai saulėkaitėje išsitempusi miega, galvą ant ištiestų priešakinųjų kojų padėjęs. Vieną akį pramerkia, pasi-veizi į mane ir vėl užsimerkia. Jis negali dabar bėgti kartu su manim, nes yra priristas ant lenciūgo.

Štai jau ir didysis kiemas. Baltos, stik-

linės gerosios gonkos, balta kopytelė. Ir medžiai tokie dideli, ir paukščiai juose šokinėja. Antra puse trobos bėgu, pro gelių darželius palangėse. Tvorelė puodais apkabinėta. Čia Bočėliaus puodai, o ten Mamos puodai. Sūrį suliejo ir puodus ant tvoros saulėje sukabino.

Pakalniui į sodną bėgu. Antai Bočėlius pas apynius. Vienoj rankoj lazda nusitvėręs, o su antra kažką daro apyniams. Eliozis atsiverčė veizi.

— Ar jau pramėga? — pasako Bočėlius, ir mane pasiveičėjęs.

Lipame visi trys į kalną. Bočėlius atsėda ant klėties prie grindų. Šalia jo kojų dideli akmenys, per kuriuos ant prie grindų užlipa Mama, ir Papūnis, ir vaikai ir mergės. Ir mudu per tuos akmenis galima ant prie grindų užlipti ir paskui nuo paties prie grindų nušokti. Eliozis gali nušokti, aš negaliu. Jis šokte nušoka, o aš pilvu nušliaužiu. Bočėlius sėdi, alkūnėmis į kelius atsirėmęs, pasilenkęs, ant žemės pastatę savo lazda abiem rankom laikydamas. Pro akmenų tarpą šmukšteli labai greitai, mažas gyvulėlis. Puolava veizėti, bet jo jau nebėra.

— Pelie, — pasako Bočėlius.

Pelė. Mudu jau nebesukinėjame nuo prie grindų, pasilenkusiu akmenų tarpus apveizinėjame. Bet pelės nebėra.

Iš gerųjų gonkų išsina Mama, suka į mus. Ant prie grindų šalia Bočėliaus atsėda ir sako:

— Akšenkėtau.

Ant kaklo užkabina ji man, ir Elioziai taip pat. Kažką naują, įdomų užkabina. Ir minkštą. Kažkokius šniūrelius.

— Škapliere, — pasako Mama.

Paciupinėjame savo škaplierius, pasigėriva jais.

— Buoviteis so anas narek. Er nanusė-maukėtau nikumet. Vėsumet tor būtė ont kaklu pakabintė. Er dėina er naktį.

Paleidžiame iš rankų škaplierius ir nubėgama.

Mudvieju rateliai štai. Papūnis padirbo. Paima Eliozis už dišlių ir nuvažiuoja. Aš bėgu iš paskos. Bočėlius su Mama pasilieka ant prie grindų.

Eliozis važiuoja per sodną. Aš neatsilieku.

Sustoja. Akmenukas besas pamestas. Įkelia į ratelius, ir antrą. Ir dar kažką randava. Daug darbo turiva sodne.

Kai jau šoks toks rinkinys rateliuose susidaro, nuvežama pakalniui į patvorį ir apverčiama. Taip, kaip apverčia daržinėje šieno vežimą.

Darbas atliktas, Eliozis ten pat atsistoja. Aš turiu palaukti. Kai atsistoja, tuojai čumpu už dišlius. Vėl jis važiuoja, o aš iš paskos seku. Nutysusi dabar jo kelnų kritė, ir ant viršaus išsileidė marskiniai, su geltonomis dėmėmis.

Jau ir antrą vežimą priimkusi patvorėje pakratova. Vėl ieškova. Nelabai ką begalima rasti.

Parvažiuojama į kiemą. Štai Bočėliaus puodai ant tvoros sudžiūti. Eliozis nuima vieną ir sukinėja. Gal ir jį į ratelius išdėti?

Puodas išslysta iš rankų ir stambiomis šukėmis ant žemės pabyra. Kaip įdomul! Sudedava šukes į ratelius. Antrąjį nuo tvoros nukabinęs jau nebesukinėja rankose, o be jokios abejonės meta ant žemės. Ir trečią. Ir visus. Didelį ir gražų vežimą nuvežava šį kartą pakalniui ir patvorėje pakratova.

Vėl grįžtama į kalną, pro klėties galą. Leono kamara štai. Paleidžiame Eliozis iš rankų dišlių ir nueina prie kameros durų. Rateliai lieka užmiršti. Kitą užsiėmimą Eliozis mudum surado.

Jis vaikščioja apie trepes pasilenkęs, ieško. Ir suranda didelį raktą. Leonas buvo jį pakavojęs. Palipa aukštyrą prie durų ir kiša į skylę. Ir pasuka. Durys į Leono kamara atsidaro.

Sueinava į vidų. Kamaroje lova ir mažas stalelis. Ant stalelio tabako makšna, peilis, britava, kortos. O grindys juda. Plyšys yra grindyse. Eliozis iškia rankas į tą plyšį ir verčia. Padėdu ir aš. Skylė jau didelė, o ten apacioje gili ir tamsu. Imava viską nuo stalelio ir metava į tą skylę. Dar šalberka antai — ir tą įmetava. Nieko daugiau nebėra, ką prigauti ir pakelti galėtumėte. Išsina laukan ir pasukava į kitą sodno galą.

Bitės antai. Ilgas, apvalus aulys, o bitės tik suiva saulėkaitėje priešais jį. Eliozis pasirauna Švento Jono žolį, ilgą tokių, ir priėjęs prie aušo pradeda mušti bites. Bet neilgai temušė. Tiek trumpai, kad aš nespėju susiorientuoti — padėti jam ar ne. Suklinka jis staiga, meta žemėn Švento Jono žolės ir pasileidžia bėgti. Kažkas nepaprasta atsitiko, nekasdieniška, nes bėgdamas baisiai klykia, nors niekas jo dar nemušė. Nenoriu pasilikti nė aš, bet pasilikti turiu, nes per daug greitai jis šį kartą ritina. Tik užpakalyje išties marskiniai nušvytuoja ir dingsta už trobos kertės.

Priešinėje randu triukšmą. Eliozis ten įbėgęs, ir Mama jau besanti. Eliozis bekrėkias gerklę išvertęs. Mama bekrėpanti bites iš apykaklės, iš drabužių ir plaukų. Daug jų belakstą po priešinėje, daug bevaikščioja ant lango stiklo. Parsiginusios Eliozis iš sodno į priešinėje.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENA"

Jos visad rašo

TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezidentinis telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadienį,
ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telefonas: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kasdien po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradienį ir penktadienį.
Trečiadienį, ir sekmadienį uždaryta.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir sekmadienį tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2407 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
antr., 1-9, antradienį, penktadienį, 10-4, ir
sekmadienį 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiepia,
skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Trečiadienį, ir sekmadienį uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

Ofiso telefonas: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirmą tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, nuo
2 iki 8 v. p. p. antradienį, ir ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečiadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadienį ir trečiadienį uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYTAS TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekmadienį
ir ketvirtadienį uždaryta.
Pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatšiepia, tai telefonas GI 8-6195

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

CHOLERA PLEČIASI KAIP GAISRAS

11,218 susirgimų užregistruota, bet daug nutylėta

Iš visų pavietrių greičiausiai
plintanti, cholera savo nauju
prasiveržimu žaibišku greičiu
paplito beveik visose senosio pa-
saulio dalyse.

Dar tik rugpjūčio 11 dieną so-
vietai pirmieji pirmą kartą pa-
skelbė apie pirmąjį choleros pa-
sirodymą Pietų Rusijoje. Bere-
gint ši maro liga apsirodo Viet-
name, Burmoje, Malazijoje, Pie-

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sekmadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš viarų atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34th Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprausta
ZEMIA KADNA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-9063

GRADINSKAS
150 DOL. PIGIAU
SPALVOTA TV —
RADIJAS - PATEFONAS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto. —
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Skubiai sutvarkome visus keliones
reikalus ir neimame brangių, negu
nustatyta tiketo kaina. Paruošime
tiketus skridimui į visus Amerikos
miestus arba bet kurią vietą pasaulyje.
Dabar jau laikas paduoti prašymus
ilgesniam vizitui Lietuvoje.
Jeigu kas nori 1971 m. išvykti
savo gimines į Lietuvą, tai jau da-
bar turi prašyti. Atvažiuokite arba
kreipkitės laišku, telefonu ar tele-
grafu šiuo adresu:
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS
Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's. Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.
Please! Only you can prevent forest fires

ty Korėjoje, Filipinuose, Sirijo-
je, Libane (Lebanone), Jordani-
joje, Izraelyje, Lybijoje ir vi-
soje eilėje Vakarų Afrikos vals-
tybių. Iki rugpjūčio pabaigos
jau užregistruota 11,218 cho-
lera susirgimų, iš kurių 1,833
mirė. Spėjama, kad cholera pa-
sileido iš Indijos, kur ji niekuo-
met nėra galutinai sustojusi.
Daugelis kraštų apie cholera
Pasaulio Sveikatos Organizaci-
jai Genevoje visiškai apie cho-
leros padėtį žinių neteikia. Tuo
tarpu nuo choleros didžiausias
pavojus gresia Lybijai.

Choleros bacilą 1893 metais
atrado Dr. Robertas Kochas ir
nustatė, kad ją užsikrečiama
per užterštą vandenį, per maisto
produktus ir žmonių išmatas.
Ligos simptomai yra nestabi-
domas vėmimas ir vidurių pa-
leidimas. Del skystųjų nusekimo
(per vieną dieną žmogus netenka
iki 20 litrų kūno skysčių) li-
gonis išdžiūsta ir miršta. Mirtis
gali ateiti per vieną parą. Iš
cholera apsigusių, negydan-
tų, miršta nemažiau kaip 60 iki 70
nuosimčių.

Per 1962-1967 metų laiko-
tarpį cholera mirė 73,000 žmo-
nių.
Dr. T. P. Van Dellen rašo,
kad cholera plečiasi kaip gaisras
ten, kur sanitarinės sąlygos
yra prastos, o ypatingai kur var-
tojamas vanduo sumaišomas su
kanalizacijos (srutu) vandeniu.

Mirtingumas esą galima su-
mažinti iki 1 nuosimčio kai in-
traveniniu būdu (tai yra lei-
džiant tiesiai į venas) yra pa-
pildomi choleros prarasti kūno
skysčiai ir chemikalai. Vaistas
tetracycline (antibiotikas) naikina
cholera sukėliančius agen-
tus — choleros germsus vad. cho-
lera vibrio ir sutrumpina vi-
duriavimo laiką.

Esą gerų skiepijų (vakcinų),
bet jie apsaugos neilgiau kaip
6 mėnesiams, dėlto epidemijos
metu netikra apsauga. Vandens
chlorinavimas užmušęs chole-
ros germsus, tačiau geriausia ap-
sauga nuo choleros yra pagerinta
sanitacija ir švara, sako Dr.
Van Dellen.

Ar maskoliai atneš cholera į Lietuvą?

Lenkų informacijos iš Londo-
no ramina savuosius emigraci-
joje, kad cholera Lenkijai negre-
sianti. Tą patį užtikrina Lenki-
jos kompartijos laikraštis "Ga-
zeta Robotnicza". Katowicuose,
iki šiol Lenkijoje nebuvę nė vie-
no cholera susirgimo. Iš chole-
ra palieštų kraštų atvažiuojan-
tieji esą palaikomi karantine po
6 dienas, o atvykstantieji iš
Egipto, Irako, Persijos, Turki-
jos, taip pat lenkų pasienio sar-
gybiniai skiepijami nuo chole-
ros. Tačiau "Gazeta Robotni-
cza" nieko nemini, kaip su "imi-
grantai ir svečiai" iš Sovietų.

Kadangi Lietuva yra paversta
sovietų "sąjungine respublika",
kuri nuo "svečių, turistų ir po-
selencų" iš Rusijos nebeturi jo-
kių apsaugos sienų, baimė, kad
burliokai savo kailiniuose su už-
lėmis drauge choleros neįvežtų.

Perų žemės drebėjimo metu žuvo 70,000 žmonių

Perų Nacionalis Pavojaus ko-
mitetas paskelbė, kad šių metų
gegužės 31 d. žemės drebėjime
buvo užmušta 70,000 žmonių.
Buvo padaryta neįsivaizduoj-
mų nuostolių žmonių turtui.
Šimtai tūkstančių gyventojų li-
ko be namų ir be žemės. Buvu-
sioji dirbama žemė pavirto lava —
suverstų griovių mase.
Liepos 30 d. Iranė įvyko kiek-
mažesnė kataklizma, kur buvo
100 žmonių užmušta, apie 200
sunkiai sužeista. Apskaičiuota,
kad Irano žemės drebėjimas pa-
kutinįs 9 metus gyvendamas
Michigane, Clevelande ir Chi-

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Bridgeporto istorija

Vienas bridgeportietis rašo
Chicago Tribune, kad jam
jaunam tebesant Bridgeporto ri-
bos iki 1917 metų buvo tokios:
Halsted gatvė buvo Bridgepor-
to rytų siena. 39 gatvė arba va-
dintas "Burbulių upelis" (Bub-
ble Creek) pietų siena, Pieti-
nės Chicago upės pietinė šaka
— vakarų ir pati Chicago upė
Chicago River South Branch)
— šiaurės siena. Dėlto 35 ga-
tvės ir Lowe Avenue kampas,
kur meras Daley gyvena, ne-
galis būti vadinamas Bridge-
portu, nes anais laikais dalis i-
rytus nuo Halsted gatvės buvu-
si vadinama "Dashieles".

Savo atsakyme Tribune pa-
tvirtina, kad tikrai šio šimtie-
cio pradžioje tikrais bridpor-
tiečiais buvę vadinami tie žmo-
nės, kurie gyveno aukščiau
nurodytose ribose, o gyvenu-
sioji ir rytus nuo Halsted gatvės
ir į šiaurę nuo 31 gatvės buvę
vadinami "dashieriais" (nuo se-
nosios Dashiel Street pavadin-
mo, kurs 1890 metais pakeistas
vardu Union Ave.) Bendrai gi
teritorija ir rytus nuo Halsted ir
į šiaurę nuo 31 gatvių priklaus-
iusi Hamburgo distriktui.

Vėliau pertvarkant distrik-
tus, Bridgeporto rytinė siena
nukelta toliau ir rytus iki Ste-
wart Avenue.

Nuo 100 iki 200 metų už policininko nužudymą

Kriminal. teismo teisėjas
Raymond D. Hall nuteisė Ja-
mes Allen, 19 metų amžiaus
juodaškį nuo 100 iki 200 metų
kalėjimo už nužudymą detek-
tyvo Oliver Singletono 1969
metų sausio 24 dieną bandant
apiplėšti Bell & Howell Co imo-
nę. Kiti du Allen o sėbrai Lar-
ry Gibson, 23 ir Tyrone Oby, 27
metų buvo užmušti susisau-
dy-me su policija.

Allen galės prašyti parolės
po 11 metų ir 3 mėnesių

Suėmė gaujos vaduką

LaMar Bell, 26 metų am-
žiaus, juodžių gatvės gaujos
Blackstone rangers (dabar be-
sivadinančios Black P Stone
Nation) "vyriausios valdžios"
(Main 21) narys suimtas ir kal-
tinamas detektyvo James Alfa-
no iš paslų peršovimu prie
Southmoor viešbučio naktį ir
rugsėjo 13 d. Tame viešbuty-
je buvo įsimetę tos gaujos "vy-
riausios štabas". Alfano po 3
dienų mirė.

Bell pernai buvo suimtas ir
kaltinamas plėšikavimu. Prieš
keletą metų jis buvo Blacksto-
ne rangerių "prezidentu".

Neturintis savo šeimos privalo eiti į salūną

Pranešama, kad asmenys,
norintieji be mokesčio valdžiai
pasigaminti vyno, registraci-
jos formas gali gauti Mokesčių
įstaigos alkoholio, tabako ir
šaunamų ginklų diviziono ofise
35 E. Wacker drive. Mokesčių
įstaigos (IRS) taisyklėmis
kiekvienam šeimos galvai lei-
dziama vienų metų laikotarpy-
je pasigaminti po 200 galonų
vyno. Tačiau nevedusieji as-
menys arba vedę vyras, jei
gyvena atskirai nuo šeimos, ei-
nant įstatymai, negali sau pat-
vyno pasigaminti.

Įtartas nužudęs 20 moterų

Clarence Walker, 41 metų
amžiaus, kitaip besivadinas
Clyde Haines, už moters Chi-
cagoje pagrobimą, išprievartavi-
mą ir nužudymą 1968 metų
kovo 6 d. nuteistas 320 metams
kalėjimo ir sėdintis Joliet ka-
lėjime, dabar įtartas per pasit-
tintinus 9 metus gyvendamas
Michigane, Clevelande ir Chi-

Texas valstijoje yra Tyler parkas. Ta-
me parke yra pastatyta moderni sky-
lėta skulptūra. Kiekvienas turi teisę
toje skulptūroje žiūrėti, kas jam la-
biausiai patinka. Vienas dešinių me-
tų berniukas įlipo į jos vidų, iškišo
rankas ir kojas ir papasėdėjo nufotogra-
fuoti. Tvirtinama, kad jis yra išra-
dingas berniukas.

cagoje panašiai nužudęs 20
moterų.

Chicagoje jis pasigrobęs vie-
ną 22 metų moterį nusivėžė į
miškų saugomą miesto šiaurva-
karinėje dalyje, dukart išpriev-
artavo, barzdą skutamuoju
peiliuku jai perpiovė gerkle ir
vidurius ir dar bonka primu-
šęs paliko numirti, bet ji išli-
ko gyva ir policijai nurodė sa-
vo piktadarį.

Walkerui prieš 1965 metus
tebgyvenant Clevelande pana-
šiomis aplinkybėmis buvo
nužudytos keturios moterys;
jam persikėlus į Michiganą trys
moters panašiai nužudytos
Berrien apskrityje ir viena
Benton Harbore. Pranešime
nepašikinta, kur buvo nužu-
dytos kitos 11 moterų.

IS KANADOS

Darbo Dienos savaitgalį To-
ronte vyks L. K. Mokslo Akade-
mijos suvažiavimas. Programo-
je numatyta visa eilė įdomių
mokslinių paskaitų.

Sociologė Irena Lukoševičienė
skaitys paskaitą apie jauni-
mo socialinį gyvenimą. Prieš
porą metų ji kaip instruktorė
dirbo Montrealio Universitete.
Dėl nepakankamo mokslo laips-
nio turėjo iš tų pareigų pasi-
traukti. Dabar dirba vienoje
labdaros organizacijoje kaip so-
ciologė ir ruošiasi egzaminams
magistrės laipsniui įsigyti. M.

The Iron Curtain Isn't soundproof.

She can't come to you for the
truth, but you can reach her.
Radio Free Europe does get the
truth through.
Write to Radio Free Europe
Box 1968, Mt. Vernon, N.Y.
Published as a public service in
cooperation with The Advertising Council.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Marquette Parko Namų Savini-
kų Organizacijos parengimų komisija
Jus kviečia į linksma pikniką, kuris
įvyks pirmadienį, šių metų rugsėjo
7 d. Bruzgulienės ažuolyne. Jūs ten
lauks maloni Jurgio Joniko muzika,
geras ir pigus lietuviškas maistas, tur-
tingas ir nebrangus atsigavimui bar-
as, turtingos dovanos ir įvairūs ge-
gužinių malonumai. Organizacijon
bus priimami nauji nariai. Laukiame
jūsų.
— Joniškėčių Labdarybės ir Kultū-
ros Klubas piknikas įvyks sekmadienį,
rugsėjo 6 d. Liepos buvusiam sode,
63rd ir Kean Ave. Pradžioje 12 val.
Prasidės visų narių ir svečių atsi-
lankyti į šį linksma pikniką, nes ren-
gėjai yra pasirengę su bufetu, skaniu
gerimu ir šiltu užkandžiu. Bus graži
dovanų ir šokių groš Valiuno or-
kestras
Antanina Kalys, rašt.

— Upytės Draugiško Klub o susi-
rinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo 4
dieną 8:00 val. vak. Talman Hall, 4500
So. Talman Ave. Visi nariai ir narės
kviečiami dalyvauti šiame susirinki-
me, nes yra daug svarbių reikalų ap-
tarti ir išsiaiškinti pranešimus.
Po susirinkimo bus vaisės.
Antanina Kalys, rašt.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
geriausios gėlės ir vainikai, ant-
kpių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKAS
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTŲ DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-100?
STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE
5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, SEPTEMBER 4, 1970

Seržantas RAIMUNDAS BRINKA,
tik grįžęs iš Vietnamo, kur išbuvo virš metų laiko.

Seržantas Raimundas Brinka

Brinka Raimundas, žinomo aktorius, Alvudo vaikų teatro direktoriaus sūnus, JAV kariuomenės seržantas, atitarnavęs Dėdei Samui Vietname, sveikas ir gerai nusiteikęs praeitį savaitę grįžo tėvų pastogėn, Čikagon.

Kariaudamas Vietname, tankų dalinio sąstate, kaip ryšininkas ir žinių teikėjas, dalyvaavo invazijoje į Kambodiją. Kautynėse artilerijos sviedinio skveldrų buvo sužeistas į kojas.

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. Ashland Ave.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilų draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapols
3204 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. G. AUTO REBUILDERS
ČIA AUTOMOBILIAI IŠLYGINAMI IR NUDAŽOMI
Darbas atliekamas sąžiningai, gerai prityrusių specialistų.
Kainos prieinamos. Darbo valandos nuo 8 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 12:30 val. p. p.
Savininkas Lietuvis.
CHICAGOJE, 3518-24 West 63rd ST. TEL. 776-5888

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY
5% Passbooks
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum
6% \$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/4% \$1,000 minimum 1 year certificate
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymais įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

ir ruošiasi studijuoti IBM — kompiuterių ir pan. elektroninių mašinų techniką, kuriam tiksliai kaip Vietnamo karo veteranas, per keturius metus gaus valstybės stipendiją po \$170 mėnesiui. Veterano Brinkos pasakojimu, klapiose Vietnamo džiunglėse karas labai sunkus ir įmanomas tik labai aukštos JAV karinės technikos dėka. Tamsiose pralūgusiose džiunglėse, sunkiai pastebimi, slankioja komunistų partizanai, kurie dideliais būriais netikėtai užpuola amerikiečių postus. Todėl iš helikopterų ir lėktuvų džiunglės nuolat bombarduojamos. Bombų išmūstose duobėse kareiviai besimaudydami plaukioja... Šiurpu pamanyti kokios galingos bombos ten vartojamos.

Nepaisant kare patirtos vargo ir žaidimų, Raimundas grįžo ir fiziniai ir dvasiniai sveikas ir tvirtas. Tuo nuosirdžiai džiaugiasi ne tik jo tėveliai, brolis Andrius ir draugai. Džiugu ir malonu visiems lietuviams, kad tuo metu kai tikrais amerikoniais besivadinę studentai čia ir fronte nuodijasi narkotikais, sprogdindami universitetus, degindami JAV vėliavas, žudo profesorius ir tuo talkininkauja savo krašto priešiui — mūsų, lietuviškasis atžalynas, ištikimai jam tarnauja, sąžiningai ir drąsiai aukojasi bėkovo dadas frontuose su aršiausiu šio krašto ir viso laisvojo pasaulio priešu — komunistais.

Garbė lietuviams kariaus, garbė juos išauklėjusiems jų tėvams!

Kalpas Uoginius

Čikaga antrojo vietoj

Šio meto cenzo skaičiai rodo, kad Ilinojuje per praeitą dešimtmetį priaugo 892,828 gyventojai. Chicago miestas nepaisant, kad iš 3,550,404 gyventojų 1960 metais nukrito iki 3,325,263 1970 metais, tebepasilieka antrasis didumų iš 25 Amerikos didmiesčių. Ilinojus nepaisant apie milijoną žmonių prieauglio, iš 4 vietos nukrito į penktąją vietą. Ilinojuj atstovų skaičius kongrese tepasilieka 24.

Penki didieji Amerikos miestai dabar yra: New Yorkas, Chicago, Los Angeles, Philadelphia ir Detroitas.

Nori iš žąsinų atgauti avižas

Pasivadinsi "Operation Bootstrap" (Batų virvelė), iš organizacijų ir biznierių susidariusi gerų norų organizacija, norėjusi gauti padavimus padėti "atsistoti ant kojų" buvo davusi "Romos šventųjų" gausios vadeivoms Curtis, 23, ir Lucas, 21, \$10,000 žaidimų centrai įrengti, bet jėdų iš tų pinigų nusipirko sau Cadillac automobilį. Dabar "Operation Bootstrap" bando pinigų atgauti per teismą. Tų automobilį pirkimas sukėlė vaidus patioje gaujoje ir netrukus rugpjūčio 10 d. saliuje prie 3357 Roosevelt Rd. Lucas buvo nušautas vietoje, o Curtis sužeistas.

Šunys paštininkai

Specialiai apmokyti šunys bus samdomi Chicago pašto tarnybai, kur jų darbas bus šniukštinti ir suosti, kur siuntiniuose yra paslėpti marijuana ir hashišas. Du vokiečių veislės šunys "dirbs" centrinėje me pašte prie 610 S. Canal St. Jų uoslės tokios, kad jie gali suosti marijuaną vaisių skardinėse ir net pakastą po žvyruoto vieškelio gruntu.

Šunų treniruotojai garantuoja, kad vienas šuo suranda marijuaną per vieną minutę, kuomet muilo inspektorius tą patį šmugelį surasti trunka 20 minučių.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ARC WELDERS

Experienced in ARC Welding and Burning.
Steady work. Shift hours. Fringe benefits
Near North area.
Call MR. JOHNS
944-5650

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti
valimis ir išsimokėtina. Aptarnauja
lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės kitur

SAVININKAS PARUODA modernų
3 butų su baldais namu. Ligi verta
gauti. Teiraukitės: Mr. & Mrs.
Stanley Shaltis, Grand View Apart-
ments, 732 PARK AVE.,
HOT SPRINGS, ARK. 71901
Tel. 623-5737.

TRUMPAI

— *Edvardas ir Frances Radvilai*, 7475 S. Western Ave., iki rugs. 18 dienos uždare savo įstaigą ir išvažiuojo atostogų. Jie iškrisdo į New Yorką, iš kur laivu plauks į Portoriką. Rasčiauskas sutvarkė visus jų keliones reikalus. (Pr).

— *Dail. Magdalena Stan-
kūnienė* atostogas praleidžia
važinėdama Tolimuose Rytuose.
Ji jau apžiūrėjo Japonijoje
Expo - 70 ir idomiesnius japonų
miestus. Jis rašo esanti
labai sužavėta japonų sumanū-
mu ir darbštumu. Iš Japonijos
žada dar pasiekti Hong Kongą.

— *Juozas Vaičiūsis*, Maple-
wood Club Brighton Parke sa-
vininkas, atostogas leidžia Wis-
consinse, Wausau apylinkėse.
Čia Vaičiūsis šeima rado ne tik
daug gryno oro, bet ir geras
meškeriojimo sąlygas. Vaičiū-
sio biznyje pavaduoja Kasparai-
tis.

— *Juozas Žemaitis*, žinomas
Cicero biznierių, nusipirko
sau gyvenvietę Willow Springs.
Žemaičių namas yra netoli
dail. Vaitekūno namų. Gražio-
je apylinkėje vis didėja lietu-
vių skaičius.

— *Violetos Smilčiauskaitės*,
Grandies tautinių šokių grupės
šokėjos vestuvės su Ronaldu
Atkinsonu įvyks rugsėjo 19 d.
Haddonfield, N. J. Jaunasis
yra baigęs muzikos studijas Il-
linois universitete. Į vestuves
vyks jaunosios tėvai Irena ir
Edvardas Smilčiauskai, brolis
Valdas ir Aleksas su žmonomis.
Taip pat dalyvaus daug Gran-
dies šokėjų, kurios bus pamer-
gėmis.

— *Mokyt. Julius Širka*, Done-
laicio lituanistinių mokyklų
vedėjas rūpinasi sėkmingu
naujų mokslo metų atidarymu.
Šios mokyklose mokslas prā-
sieds rugsėjo 12 d.

— *Mokyt. Alicija Rugytė* mo-
ko Chicago aukštesnėje ir Mar-
quette Parko lituanistinėse mo-
kyklose, taip pat dalyvaus vi-
psuomeniniame darbe ir organi-
zacijoje.

— *Tauragės Klubas* kviečia vi-
sus atsilankyti į rengiamą links-
mą gegužinę rugsėjo 13 d. 12 v.
popiet O. Bruzgulenės sode,
8274 So. Kean Ave. Šokiams
gros K. Ramanausko orkestras.
(Pr).

— *Chicago Medžiotojų - Meš-
keriojų Klubas* kviečia visus į
gegužinę rugsėjo 6 d. 1 val. po-
piet Bruzgulenės sode, prie Tau-
tinių kapinių. Gros Ramonio
orkestras. (Pr).

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE", — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

DISH WASHERS
5 Day work week. Permanent.
Uniforms & meals provided.
Apply Cafeteria Manager.
CHICAGO BRIDGE & IRON
901 W. 22nd St., Oak Brook.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

SECRETARY

WE NEED A LADY
with good short-hand & typing for
export Dept. Also a lady for dic-
taphone and general office work.
CALL
379-1121
Ask for Mr. ZIVAD

AUTO BILLER

Full time, exp. helpful, good typist, 5
day week. Off Sat. Sun., good salary.
Company benefits.
Call Mr. TOM
CIRCLE CHEVROLET
846-4600

SWITCHBOARD OPERATOR

Experienced.
Ask for Mr. NATT.
PARK RIDGE HOTEL
825-1161

SECRETARY

Legal typing, shorthand. Lite
dictaphone. Salary commensu-
rate with experience and ability.
Reply:
DE 2-6454 ANNE.

PUBLICATION TRAINEE FREE
\$475 You will be trained to assist Department
Head of leading periodical.
Light typing is adequate as it is more
a thinking than clerical spot.
MURPHY EMPLOYMENT SERVICE
1612 Chicago Ave., Evanston,
Ill. 60201
TEL: 9-9610
8101 No. Milwaukee Ave., Niles

GENERAL OFFICE
WORKER
Typing, filing and some research.
\$100 per week.
Phone 326-4945.
between 9 and 5.

SWITCHBOARD OPERATOR
EXPERIENCED
5 day week. 37 1/2 hours.
Air-conditioned office.
CARMAN-CONLEY INC.
4321 W. 32nd STREET
MRS. DIANE KERNS
376-7777

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai

THRIFT HOUSE
OPERATED BY
JUNIOR LEAGUE
OF EVANSTON, INC.
511 MAIN STREET
Big fall opening Sept. 8th, 1970.
Shop will carry a large selection of
fall clothes for the entire family.
Open 10:00 A. M. to 4:30 P. M.
Tuesday thru Friday.
Saturday 10:00 A. M. to 1:00 P. M.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

MOVING:
Must sell Bridal Shop.
Downers Grove area.
\$3,000 or make offer.
964-0561 between 8 and 4 or
969-0272 anytime.

DEL LIGOS PARUODAMA KABINA
IR RESTORANAS, modernus 4 kam-
barių butas. Pramonės apylinkė, ge-
ras biznis. Skambinti BI 7-1243.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS didelis miežamas
kambarys Marquette Parke. Gali nau-
dotis visais buto patogumais.
Tel. PR 6-9854 po 4 val. popiet.

ISNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ ap-
sildomas butas 2-me aukšte suau-
siems už \$100. Tel. FR 6-0962
po 4 val. popiet.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS LIGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAMS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BEVEIK NAUJAS 5 1/2 kamb., bun-
galoww Brighton Parke. Įrengtas rū-
sys, garažas.
3 BUTŲ MŪRAS Brighton Parke.
5, 4 ir 3 kambariai. Viena bute yra
3 miegami.
MŪRO BUNGALOW, 6 kamb., įren-
gta, 60-ta ir Francisco.
1 1/2 AUKSTO, 6 ir 5 kamb., moder-
niūs butai, modernios virtuvės ir vo-
niš, įrengtas skalpas, prie pat Maria
Aukšt. mokyklos.
4 PO 4 MURINIS. Centralinis šil-
dymas, garažas, geros pajamos. Gera
vieta, Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX,
INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
IR KITUS KRASTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 5-5990

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

JUOZAS (JOE) JURAITIS
Nebrangiai ir greitai taiso Volkswage-
nus, Volvos, Mercedes, Porsčius ir
kitas užs. ir vietinės gamybos maši-
nas. Elektroninis tikrinimas, patyrę
mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių pre-
kių. Automobilai, šaldytuvai,
maistas, pinigai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išsimokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

KAIP PIRKTI GERĄ NAMĄ?

PAZIŪREKITE. 2 butų po 3 mie-
gamus tvirtas mūras. Gražūs įren-
gimai, garažas, arti mūsų naujo ofiso.
\$30,500.
7 KAMB. MŪRAS, 2 auto mūro ga-
ražas, moderni virtuvė, gazo šiluma,
prie Maria HS. \$19,900.
BIZNO MŪRAS, 3 butai, patogi
ofiso patalpa, gera gatvė Marquette
Parke. \$43,000.
PINIGŲ ARUODAS. \$11,000 pajamų.
Gražus, išpuodingas mūras. Kai-
na \$45,000.
SAVININKAS KITUR. Už \$88,000
atiduoda 8 apartamentų 14 metų mū-
rą prie Evergreen Plaza. \$14,000 pa-
jamų.
PAŽIBA. 5 butų mūras žaliame
Marquette Parke. Teiraukitės asme-
niškai. Bus galima nenupirkti po pul-
kaus namo.
4 BUTŲ MŪRAS. Nauja gazo šil-
ma. Sviestus erdvūs kambariai, mūro
garažas, gera vieta. Po derybų —
\$44,000.
9 KAMBARIŲ 12 metų fabrikan-
to rezidencija. 5 miegamieji, 2 vonios,
mūro garažas, graži vieta. Apie
\$40,000.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

PERKAME, PARUODAME, MAI-
NOME įvairius dydžio namus visur.
Parūpiname paskola, visokeriopą ap-
draudą, veikla notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PProspect 8-5454

SAVININKAS PARUODA 8 kamb.
10 metų mūro namą Brighton Parke.
\$32,000. Tel. 247-0973 po 6 val. vak.
arba savaitgaliais.

5 PO 4 IR 1 RŪSYJE, mūrinis.
Alumini. langai, šildymas gazu, gara-
žas. Marquette Parke. \$52,000.

APYNAUJIS 3 BUTŲ MŪRAS, ši-
luma gazu, aliuminijaus langai, platus
sklypas Gage Parke. \$45,000.

6 KAMBARIŲ MURINIS BUNGA-
LOW, šiluma gazu. Aliuminijaus lan-
gai, 2 automobilių mūro garažas, Mar-
quette Parke. \$21,000.

GRAŽUS 4 BUTŲ MŪRAS, kabi-
netinės virtuvės, nauja šiluma gazu.
Aliuminijaus langai, 2 aukštų mūrinis
garažas. Geros pajamos. Marquette
Parke. \$54,500.

50 PĖDU BIZNO SKLYPAS, Mar-
quette Parko ribose. Labai prieinama
kaina.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus vi-
sų rūšių namo apšildymo pečius ir
air-conditioning į naujus ir senus na-
mus. Irengiu vandens boilerius ir
stogų rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apskaičiuojami hemokamatai.
Turui leidimus dirbti mieste ir
užmieste.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-
kamuosius vamzdžius sutaisome arba
nuimame įdegame.
KAMINUS IŠVALOME ir patal-
sme. Nudažome namus iš lauko ir at-
liekame "tuckpointing" darbus. Esame
apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047
Išrašavimas veitui, kreipkitės bet kada